

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Menardus <Eisnacensis>

[Basel], 8. Sept. 1477

Primvs Regvm

[urn:nbn:de:bsz:31-295433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295433)

petitionem tuā quam rogasti eū. At illa dixit. Vt inā inueniat ancilla tua gratiā i oculis tuis. Et abiit mulier in viam suā et comedit: vultusq; illi non sunt ampli⁹ in diuersa mutati. Et surrexerūt mane. et adorauerūt coram dño: reuersiq; sunt et venerūt in domū suā ramatha. Cognouit autē helchana annā vxorem suā: et recordatus est eius dñs. Et factū est post circulū dierum. cōcepit anna et peperit filiū. vocauitq; nomen eius samuel: eo q; a dño postulasset eū. Ascendit autē vir ei⁹ helchana et ois dom⁹ eius. vt imolaret dño hostiā solēnem. et votum suū: et anna nō ascendit. Dixit em̄ viro suo. Non vadam donec ablactet infans. et ducā eū vt appareat ante conspectū dñi. et m̄eat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir suus. Fac quod tibi bonū videtur: et mane donec ablactes eū p̄corq; vt impleat dominus verbū tuū. Mansit ergo mulier et lactauit filiū suū: donec amoueret eum a lacte. Et adduxit eū secū postq; ablactauerat in vitulis tribus et tribus modijs farinē et aphora vini: et adduxit eū ad domū domini in syllo. Puer autē erat adhuc infantulus. Et imolauerūt vitulū. et obtulerūt puerū heli. Et ait anna. Obsecro mi dñe. viuit anima tua dñe. Ego sum illa mulier que steti coram te hic. orās dñm p̄ puero isto. Draui: et dedit michi dñs petitiōem meam. quam postulauī eū. Idcirco et ego comodaui eū dño: cūctis diebus q̄bus fuit accomodatus dño. Et adorauerūt ibi dñm. Et adorauit anna et ait.

II CA.

II

Cultauit cor meū in dño: et exaltatū ē cornu meū in deo meo. Dilatatū est os meū sup̄ inimicos meos: quia letata sum in salutari tuo. Non est factus vt est dñs. neq; em̄ est alius extra te: et nō est fortis sic deus noster. Nolite multiplicāe loqui sublimia: gloriātes. Recedāt vetera de ore vestro quia deus sciētiaz dñs est. et ipsi p̄parantur cogitatiōes. Arc⁹ fortitū superat⁹ est: et infirmi accincti sūt robore. Saturati p̄us p̄ panibus se locauerūt. et famelici saturati sunt. Donec sterilis peperit plurimos. et que multos habebat filios infirmata est. Dñs mortificat et viuificat. deducit ad inferos et reducit. Dñs pauperē facit et ditat: humiliat et subleuat. Su-

scit at de puluere egenum. et de stercore eleuat pauperē: vt sedeat cū p̄ncipibus: et soliū glorie teneat. Dñi em̄ sunt cardines terre. et posuit sup̄ eos vr̄bem. Pedes sanctorū suorum seruabit. et impij in tenebris oticestēt: quia nō in fortitudine sua roborabitur vir. Dñm formidabūt aduersarij ei⁹: et sup̄ ipsos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines terre. et dabit imperiū regi suo. et sublimabit cornu cristi sui. Et abiit helchana in ramatha in domū suam. Puer autē erat minister in ospectu dñi: ante faciem heli sacerdotis. Porro filij heli. filij belial. nesciētes dominū. neq; officiū sacerdotū ad pplm: sed quicūq; imolasset victimā. veniebat puer sacerdotis dñi coquerentē carnes. et habebat fuscimulam tridentē in manu sua: et mittebat eam in lebetem vel in caldaria. aut in ollam siue in cacabum et omne quod leuabat fuscimula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebāt vniūso israheli. venientiū in silo. Etiam anteq; adolerent adipem veniebat puer sacerdotis: et dicebat imolanti. Da michi carnem: vt coquā sacerdoti. Nō em̄ accipiā a te carnem coctam. sed crudam. Dicebatq; illi immolans. Incendat p̄mus iuxta morem hodie adeps: et tolle tibi quantumcūq; desiderat anima tua. Qui r̄dens aiebat ei. Nequaquā nūc em̄ dabis: alioquin tollam vi. Erat ergo peccatū puerorū grande nimis coram dño: quia detrahebāt homines sacrificio domini. Samuel autē ministrabat ante faciem domini puer accinct⁹ ephod lino. Et tunicā quam faciebat ei mater sua: quā afferebat statutis diebus ascendens eū viro suo: vt imolaret hostiā solēnem et votum suū. Et benedixit heli helchane et vxori eius. dixitq; ei. Reddat tibi dñs semē de muliere hac: p̄ fenore quod comodaui dño. Et abierūt in locum suū. Visitaui ergo dñs annā. et cepit: et peperit tres filios et duas filias. Et magnificatus est puer samuel apud dñm. Heli autē erat senex valde. et audiuit omnia que faciebāt filij sui vniūso israheli: et quomō dormiebant eū mulieribus que obseruabant ad hostiū tabnaculi: et dixi eis. Quare facitis res hui⁹cemodi quas ego audio res pessimas ab omni p̄plo. Nolite filij mei. Nō em̄ est bona fama quā ego audio: vt credi faciatis pplm dñi. Si peccauerit vir

in virū. placari potest ei deus. si autē in domi-
no peccauerit vir. quis orabit p̄ eo? Et nō
audierūt vocem patris sui; quia voluit dñs
occidere eos. Puer autē samuel p̄ficiēbat
atq; crescebat; et placebat tā deo q̄ homini-
bus. Venit autē vir dei ad heli; et ait ad eū.
Hec dicit dñs. Nūquid non apte reuelat⁹
sum domui patris tui cū esset i egipto in do-
mo pharaonis; et elegi eū ex omnib; tribu-
bus israhel michi in sacerdotē. vt ascēderet
ad altare meū. et adoleret michi incensuz.
et portaret ephod coram me. et dedi domui
patris tui omnia de sacrificijs filioꝝ israhel.
Quare calce abiēcistis victimā meā. et mu-
nera mea. que p̄cepi vt offerentē in tēplo; et
magis honorasti filios tuos q̄ me. vt come-
deretis p̄nicias. omnis sacrificij isrl̄ populi
mei? Propterea ait dñs de⁹ isrl̄. Loquens
locut⁹ sum. vt dom⁹ tua et dom⁹ patris tui
ministraret in ospectu meo; vsq; in sempit-
nū. Nunc autē dicit dñs. Absit hoc a me. S;̄
quicūq; honorificauerit me glōificabo eū;
qui autē contempnit me erunt ignobiles. Ec-
ce dies veniūt. et p̄scidam brachiuꝝ tuū. et
brachiū dom⁹ patris tui; vt non sit senex in
domo tua. Et videbis emulū tuū in templo
in vniūsis p̄speris israhel; et nō erit senex in
domo tua omnib; dieb;. Verūt amē non au-
feram virū penit⁹ ex te ab altari meo; s;̄ vt
deficiant oculi tui. et tabescat anima tua. et
ps magna dom⁹ tue moriet cū ad virilē eta-
tem venerit. **Hoc autē erit tibi signuz** quod
uenturū est duob; filiis tuis ofni et fimees.
In die vno morient ambo. Et suscitabo mi-
chi sacerdotē fidelem qui iuxta cor meuz et
animā meam faciet; et edificabo ei domum
fidelem; et ambulabit corā cristo meo cun-
ctis dieb;. Futur⁹ est autē. vt quicūq; remā-
serit i domo tua veniat vt oret p̄ eo; et offe-
rat nūmū argenteum et totam panis di-
catq;. Dimitte me obsecro ad vnā ptē sac-
totalē; vt comedā bucellā panis. **CA. III.**

Quer autē samuel ministrabat domo
coram heli; et sermo dñi erat p̄cio-
sus. In dieb; illis nō erat visio ma-
nifesta. Factū est ergo in die quadā heli ia-
cebat in lectulo suo; et oculi ei⁹ caligauerūt;
nec poterat videre lucernā dei anteq̄ extin-
guerēt. Samuel autē dormiebat in tēplo do-
mini. vbi erat archa dei. Et vocauit dñs sa-

muel. Qui r̄ndens ait. Ecce ego. Et cucur-
rit ad heli. et dixit. Ecce ego. Vocasti enim
me. Qui dixit. Non vocaui te filij. Re uerte
re et dormi. Et abiit et dormiuit. Et adiecit
rursum dñs vocare samuel. Cōsurgensq; sa-
muel abiit ad heli; et dixit. Ecce ego; quia
vocaſti me. Qui r̄ndit. Non vocaui te fili mi
reutere et dormi. Porro samuel needū sci-
ebat dñm; neq; reuelat⁹ fuerat ei sermo do-
mini. Et adiecit dñs; et vocauit adhuc sa-
muel scio. Qui cōsurgens abiit ad heli; et ait
Ecce ego; quia vocasti me. Intellexit ergo
heli quia vocaret dñs puerū; et ait ad samu-
el. Vade et dormi; et si demceps vocauerit
te dices. Loquere dñe; quia audit seru⁹ tu-
us. Abiit ergo samuel et dormiuit in loco
suo. Et venit dñs et stetit; et vocauit sic vo-
cauerat secūdo. Samuel samuel. Et ait sa-
muel. Loquere dñe; quia audit seru⁹ tuus.
Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio vr-
bū in israhel; quod quicūq; audierit timiet
ambe aures eius. In die illa suscitabo adū
sum heli oīa que locut⁹ sum sup domū eius.
Incipiā et complebo. **Predixi em̄ ei q̄ iu-
dicatur⁹ essem domū eius in eternū p̄pter i-
quitatem; eo q̄ nouerat indigne agere fi-
lios suos; et nō corripuit eos. Idcirco iura-
ui domui heli; q̄ non expietur iniquitas eius
victimis et munerib;. vsq; in eternuz. Dor-
miuit autē samuel vsq; mane; apuitq; hostia
dom⁹ dñi. Et samuel timebat indicare visi-
onem heli. Vocauit ergo heli samuelem. et
dixit. Samuel. fili mi. Qui r̄ndens ait. Pre-
sto sum. Et interrogauit eū. Quis est sermo
quem locut⁹ est dñs ad te? Dico te ne cela-
ueris me. **Hec faciat tibi deus et hec addat;**
si absconderis a me sermōem ex omnib; vr-
bis que dicta sunt tibi. **Indicauit itaq; ei
samuel vniūsos sermōes; et nō abscondit ab
eo. Et ille r̄ndit. Dñs est. Quod bonū est in
oculis suis faciat. Creuit autē samuel. et do-
min⁹ erat cū eo; et nō cecidit ex oib; dieb;
ei⁹ in terrā. Et cognouit vniūsus israhel a-
dan vsq; bersabee; q̄ fidelis samuel p̄pheta
esset domi. Et addidit dñs vt appareret in
filio; qm̄ reuelat⁹ fuerat domi⁹ samueli in
filio iuxta verbū domini. et euenit sermo samu-
elis vniūso israheli. **CA. III.******

Quod factū est in dieb; illis; cōuenit
philistim in pugnam. Egressus ē

namq; israhel obuias philistijm in plium: et castrametatus est iuxta lapidem adiutorij. Porro philistijm venerunt in affec: et instruerunt aciem contra israhel. Inito autē certamine terga vertit israhel philisteis: et cesa sunt in illo certamine passim per agros quasi quatuor milia viroz. Et reuersus est plus ad castra. Dixeruntq; maiores natu de israhel. Quare percussit nos dominus hodie coras philistijm. Afferat ad nos de silo archa federis domini. et veniat in mediū nrī: vt saluet nos de manu inimicorū nostrorū. Misit ergo plus in silo: et tulerunt inde archas federis domini exercituū sedentis sup cherubim. Erāt q; duo filij heli cū archa fed. r. s. domini offm et fines. Cūq; venisset archa federis domini in castra. vociferat⁹ est oīs israhel clamore grādi: et psonuit terra. Et audierunt philistijm vocem clamoris: dixeruntq;. Que nam hec est vox clamoris magni in castris hebreorū. Et cognouerunt q; archa domini venisset in castra. Timueruntq; philistijm dicentes. Venit deus in castra. Et ingemuerunt dicētes. Venobis. Non enim fuit tanta exaltatio heri et nudius tertius. Venobis. Quis nos saluabit de manu deorū sublimiū istorū. Hic sunt dii: qui percusserunt egiptū omni plaga in deserto. Cōfortamini et estote viri philistij: ne seruiatis hebreis sic et illi fuerunt nobis. Cōfortamini et bellate. Pugnauerunt ergo philistijm et cesus est israhel: et fugit vnusquisq; in tabernaculū suū. Et facta est plaga magna nimis. et ceciderunt de israhel triginta milia peditū. et archa dei capta est. Duo q; filij heli mortui sunt ofni et phimees. Currēs autē vir de beniamin ex acie venit in silo in die illa: cissa veste et cōpersus puluere caput. Cūq; ille venisset: heli sedebat sup sella cōtra viā exspectans. Erat autē cor ei⁹ pauēs pro archa domini. Vir autē ille postq; ingress⁹ ē nūciauit vrbi: et vlulauit oīs ciuitas. Et audiuit heli sonitū clamoris: dixitq;. Quis est hic sonitus tumultus hui⁹. At ille festinauit et venit: et nunciauit heli. Heli autē erat nonaginta et octo annorū. et oculi ei⁹ caligauerant. et videre nō poterat. Et dixit ad heli ego sū qui veni de plio: et ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actum est filij mi. Respondēs autē ille qui nūciabat. fugit inquit israhel corā philistijm: et ruina magna

facta est in populo. Insuper et duo filij tui mortui sunt ofni et phimees: et archa dei capta est. Cūq; ille nominasset archā dei cecidit de sella retro: sum iuxta ostiū: et fractis ceruicibus mortu⁹ est. Senex em̄ erat vir et grādeu⁹: et ipse iudicauit israhel quadraginta annis. Nutus autē ei⁹ vxor phimees pgnans erat: vicināq; partui. Et audito nūcio q; capta esset archa dei. et mortu⁹ esset focer suus et vir su⁹: incurrauit se et peperit. Irruerant em̄ in eam dolores subiti. In ipso autē momento mortis eius dixerunt ei qui stabāt circa eaz. Ne timeas: quia filiū peperisti. Que non rēdit eis: neq; animadūtit. Et vocauit puerū pchabod. dicens. Translata est gloria domini de israhel: quia capta est archa dei. Et pro focero suo et puero suo ait. Translata est gloria ab israhel: eo q; capta esset archa dei.

CA.

V.

Philistijm autē tulerunt archam dei: et asportauerunt eam a lapide adiutorij in azotū. Tuleruntq; philistijm archā dei: et intulerunt eam in templū dagon: et statuerunt eam iuxta dagon. Cūq; surrexissent diliculo azotij altera die: ecce dagon iacebat p̄nus in terra ante archam domini. Et tulerunt dagon: et restituerunt eum in locū suū. Rursusq; mane die altera surgētes: inuenerunt dagon iacentē sup faciem suā in terra coram archa domini. Caput autē dagon et due palme manū ei⁹ abscisi erant super limē: porro dagon solus trūcus remāserat in loco suo. Propter hanc causam nō calcāt sacerdotes dagon et omēs qui ingrediunt templū ei⁹ sup limen dagon in azoto: vsq; in hodiernū diem. Aggrauata autē est manus domini sup azotios: et demolit⁹ est eos. Et percussit in secretiore pte natiū azotum et fines eius: et ebullierunt ville et agri in medio regionis illi⁹ et nate sunt mures: et facta est ofusio mortis magne in ciuitate. Videntes autē viri azotij huiuscemōi plagam dixerunt. Nō maneat archa dei israhel apud nos: quia niam dura est manus ei⁹ sup nos et sup dagon deū nostrū. Et mittētes congregauerunt oēs satrapas philistimorū ad se: et dixerunt. Quid faciem⁹ de archa dei israhel. Rūderēt q; gethei. Circūducatur archa dei israhel. Et circūduxerunt archam dei israhel. Illis autē circūducentibus eam. fiebat manus domini dei per

singulas ciuitates in fectōis magne nimis et pcutiebat viros vniuscuiusq; vibis a paruo vsq; ad maiorem: et oputrescebant pmi nētes extales eoz. Tmerūtq; gethei cōsiliū: et fecerūt sibi sedes pelliceas. Miserūt ergo archam domi in acharon. Cumq; remisset archa dñi dei in acharon: exclamauerūt acharomite dicentes. Adduxerunt ad nos archam dei isrl: vt interficiat nos et populum nostrū. Miserūt itaq; et ogregauerūt omnes satrapas philistimoz. Qui dixerūt. Dimittite archam dei isrl: et reuertat in locū suū: vt non interficiat nos cū populo nostro. Fiebat em pauor mortis in singulis vibib; et grauisima man⁹ dñi dei. Viri q; qui mortui nō fuerant pcutiebant in secretiore pte natiū: et ascendebat vlulat⁹ vniuscuiusq; ciuitatis in celum. **CA. VI**

Fuit ergo archa dñi in regiōe philistimoz septem mētib; et post hec vocauerūt philistim sacdotes et diuinos dicentes. Quid faciem⁹ de archa dei? Indicate nob; quō remittam⁹ eā in locū suū. Qui dixerūt. Si remittitis archam dei israhel nolite dimittere eam vacuā: sed qd debetis ei: reddite p peccato: et tūc curabimini: et scietis quare nō recedat man⁹ eius a vobis. Qui dixerūt. Quid est quod p delicto reddere debeam⁹ eis? Rñderūtq; illi. Iuxta numerū puiciāz philistimorum quicq; anos aureos facietis: et quicq; mures aureos: quia plaga vna fuit omnib; vobis et satrapis vestris. Facietisq; similitudines anorū vestroz: et similitudines murium qui demoliti sunt tēram: et dabitis deo isrl gloriā: si forte releuet manū suā a vobis: et a dijs vestris et a terra vestra. Quare grauatis corda vestra sic aggrauauit egipt⁹ et pharao eoz suū: Nōne postq; pcutus est et tūc dimisit eos et abierūt? Nūc ergo arripite et facite plaustrū nouū vniū: et duas vaccas fetas quibus nō est impositū iugū iungite in plaustro: et recludite vitulos earum domi. Tolleisq; archā dñi et ponetis in plaustro: et vasa aurea que exsoluistis ei p delicto ponetis in capsellam ad lat⁹ ei⁹: et dimittite eam vt vadat: et aspicietis. Et siquidem p viam finiu suoz ascendit cōtra bethsames ipse fecit nobis hoc malū grande: sin autem minime: sciem⁹ quia nequaq; man⁹ eius te

tigit nos: sed casu accidit. Fecerūt ergo illi hoemodo: et tollentes duas vaccas que lactabāt vitulos iūxerūt ad plaustrū: vitulosq; eaz ocluserunt domi. Et posuerunt archam dei sup plaustrū: et capsellam que habebat mures aureos et similitudinē anorum. Ibant autē in directū vacce p viam q ducit bethsames: et timere vno gradiebantur pgentes et mugientes: et non declinabāt neq; ad dextrā neq; ad sinistram. Sed et satrape philistim sequebant: vsq; ad terminos bethsames. Porro bethsamite metebant triticū in valle. Et eleuantes oculos suos viderūt archam: et gauisi sunt cū vidissent. Et plaustrū venit in agrū iosue bethsamite: et stetit ibi. Erat autē ibi lapis magnus. Et occiderūt ligna plaustrū: vaccasq; imposuerūt sup ea olocauit dño. Leuite autē deposuerūt archam dei: et capsellam que erat iuxta eā in qua erāt vasa aurea: et posuerūt sup lapidem grandē. Viri autē bethsamite obtulerūt olocauit: et imolauerūt victimas in die illa dño. Et quicq; satrape philistimoz viderūt: et reuerfi sunt in acharon in die illa. Hñ sūt autē anī aurā q; reddiderunt philistim p delicto dño. Aso tus vniū: gaza vniū: ascalon vniū: geth vniū: acharon vniū: et mures aureos scdm nūm vrbū philistimoz quicq; puiciarū: ab vrbē murata vsq; ad villaz que erat absq; muro: et vsq; ad abel magnū: sup quem posuerūt archam dñi: que erat vsq; in illa die in agro iosue bethsamitis. Percussit autē domin⁹ de vrbis bethsamitib; eo q; vidissent archam dñi: et pcutit de populo septuaginta viros et quinquaginta milia plebis. Lux itq; populus eo q; dñs pcutisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri bethsamite. Quis poterit stare in opectu dñi dei sancti hui⁹? Et ad quem ascendet a nob;? Miserūt q; nūcios ad hitatores cariatthiarū dicētes. Reduxerūt philistim archā dñi: descēdite et reducite eam ad vos. **VII.**

Quenit ergo viri cariatthiarū et reduxerūt archam dñi: et inuenerūt eam in domū ammadab in gabaa. Eleazarū autē filiū ei⁹ sanctificauerūt: vt custodiret archam dñi. Et factum est: ex q die mansit archa dñi in cariatthiarim: multiplicati sunt dies. Erat quippe iam annus

vicem. Et requieuit omnis domus israel post dominum. Ait autem samuel ad uniuersam domum israel dicens. Si in toto corde vestro reuertimini ad dominum auferite deos alienos de medio vestrum baalim et astaroth: et parate corda vestra domino. et seruite ei soli: et eruet vos de manu philistinorum. Abstulerunt ergo filii israel baalim et astaroth. et seruerunt domino soli. Dixit autem samuel. Congregate uniuersus israel in masphat: ut ozem per uobis dominum. Et conuenerunt in masphat. Manseruntque aqua et effuderunt in conspectu domini: et ieiunauerunt in die illa et dixerunt. Tibi peccauimus domine. Iudicauitque samuel filios israel in masphat. Et audierunt philistinorum quod congregati essent filii israel in masphat. et ascenderunt satrape philistinorum ad israel. Quod cum audissent filii israel timuerunt a facie philistinorum. Dixeruntque ad samuelem. Ne cesses pro nobis clamare ad dominum deum nostrum: ut saluet nos de manu philistinorum. Tulit autem samuel agnum lactentem unum. et obtulit illud olocustum integrum domino. Et clamauit samuel ad dominum pro israel. et exaudiuit eum dominus. Factum est autem cum samuel offerret olocustum philisteos mire bellum contra israel. Tunc conuincit dominus fragore magno in die illa super philistinorum et exteruit eos: et ceciderunt a filiis israel. Egressi quoque viri israel de masphat persecuti sunt philisteos. et percusserunt eos usque ad locum qui erat subter bethchar. Tulit autem samuel lapidem unum et posuit eum inter masphat. et in sen. et uocauit nomen loci illius: lapis adiutorij. Dixitque. Hucusque auxiliatus est nobis dominus. Et humiliati sunt philistinorum. nec opposuerunt ultra ut ueniret in terminos israel. Facta est itaque manus domini super philisteos cunctis diebus samuelis. et redite sunt urbes quas tulerat philistinorum ab israel. ab accharon usque geth. et terminos suos. Liberauitque israel de manu philistinorum: eratque pax inter israel et amorem. Iudicabat quoque samuel israel cunctis diebus uite sue. et ibat per singulos annos circueiens bethel et galgala et masphat: et iudicabat israel in supradictis locis. Reuertebaturque in ramatha. ibi enim erat domus eius: et ibi iudicabat israel. Edificauit etiam ibi altare domino.

CA. VIII.

LActum est autem cum senuisset samuel: posuit filios suos iudices israel. Fuit

que nomen filij eius primogeniti iohel et nomen secundum abijam: iudicum in bethabee. Et non ambulauerunt filij illius in uis eius. sed declinauerunt post auariciam acceperuntque munera: et peruerterunt iudicium. Congregati ergo uniuersi maiores natu israel uenerunt ad samuelem in ramatha: dixeruntque ei. Ecce tu senuisti: et filij tui non ambulant in uis tuis. Constitue nobis regem ut iudicet nos: sicut et uniuerse habent nationes. Displicuitque sermo in oculis samuelis. eo quod dixissent. da nobis regem ut iudicet nos. Et orauit samuel ad dominum. Dixit autem dominus ad samuelem. Audi uocem populi: in omnibus que loquuntur tibi. Non enim abiecerunt te sed me: ne regnem super eos. Iuxta omnia opera sua que fecerunt a die qua eduxi eos de egipto usque ad diem hanc sicut dereliquerunt me et seruerunt dijs alienis: sic faciunt etiam tibi. Nunc ergo uocem eorum audi. Ueruntium contestare eos: et predicabis eis ius regis qui regnaturus est super eos. Dixit itaque samuel omnia uerba domini ad populum qui petierat a se regem. et ait. Hoc erit ius regis. qui imperaturus est uobis. Filios uestros tollet et ponet in curribus suis. facietque sibi equites et precursores quadrigarum suarum: et constituet sibi tribunos et centiones. et aratores agrorum suorum et messores segetum. et fabros armorum et currum suorum. Filias quoque uestras faciet sibi unguentarias. et focarias. et panificas. Agros quoque uestros et uineas et oliueta optima tollet: et dabit seruis suis. Sed et sergetes uestras et uinearum redditus addecimabit. ut det eunuchis et famulis suis. Seruos etiam uros illos et ancillas. et iuuenes optimos et afinos auferet: et ponet in opere suo. Reges quoque uestros addecimabit. usque eritis ei serui. Et clamabitis in die illa a facie regis uestri quem elegistis uobis. et non exaudi et uos dominus in die illa: quia petistis uobis regem. Noluit autem populus audire uocem samuelis. sed dixerunt. Nequaquam. Rex ei erit super nos et erit nos quoque sicut omnes gentes. et iudicabit nos rex noster. et egredietur ante nos. et pugnabit bella nostra pro nobis. Et audiuit samuel omnia uerba populi: et locutus est ea in auribus domini. Dixit autem dominus ad samuelem. Audi uocem eorum: et constitue super eos regem. Et ait samuel ad viros israel. Vadat unusquisque in ciuitatem suam.

CA. IX.

Terat vir de beniamin nomine cis.
 e filius abiel. filij seoz. filij bechor. filij
 sareth. filij aphia. filij viri iemini
 fortis robore. **E**t erat ei filius vocabulo saul.
 electus et bonus. et non erat vir de filiis israel
 melior illo. **A**b humero et sursum. emiebat
 sup oem populū. **P**erierāt autē asine cis pa
 tris saul. **E**t dixit cis ad saul filiū suū. **T**ol
 le tecū vnū de pueris. et osurgens vade et
 quere asinas. **Q**ui cū trāsissent p mōtem ef
 fraim et p terrā salisa et nō inuenissent. trā
 fierūt etiā p terrā salim et nō erant. sed ⁊
 p terram iemini. et minime reppererūt. **C**uz
 autē venissent in terram suph. dixit saul ad pu
 erū qui erat cū eo. **V**eni et reuertamur. ne
 forte dimiserit pater meus asinas. et sollici
 tus sit p nobis. **Q**ui ait ei. **E**cce vir dei est i
 ciuitate hac vir nobilis. omne quod loquitur
 sine ambiguitate venit. **N**ūc ergo eam il
 luc. si forte indicet nobis de via nostra pp̄
 quam venim⁹. **D**ixitq; saul ad puerū suū
Ecce ibim⁹. **Q**uid ferem⁹ ad virū dei? **P**a
 nis deficit in fistarcijs nostris. et sportulam
 non habem⁹ vt dem⁹ homini dei. nec quid
 q̄ aliud. **R**ursū puer rēdit sauli ⁊ ait **E**cce in
 uenta est in manu mea quarta ps stateris
 argenti. dem⁹ homini dei. vt indicet nobis
 viam nostrā. **O**lim in israel sic loquebat̄ vn⁹
 quisq; vadens osulere deū. **V**enite ⁊ eam⁹
 ad videntē. **Q**ui em̄ ppheta dicit̄ hodie. vo
 cabat̄ olim videns. **E**t dixit saul ad puerū
 suū. **O**ptim⁹ sermo tu⁹. **V**eni eam⁹. **E**t ie
 runt in ciuitatē. in qua erat vir dei. **C**ūq; as
 cenderēt eliuū ciuitatis inuenerūt puellas
 egredientes ad hauriendā aquā. et dixerūt
 eis. **N**ūc hic ē videns? **Q**ue rēdentes dixerūt
 illis. **H**ic est. **E**cce ante te. **F**estina nūc **H**o
 die em̄ venit in ciuitatē. quia sacrificiū ē ho
 die ppli in excelso. **I**ngredientes vibem sta
 tim inuenietis eū. anteq̄ ascendat excelsus
 ad vscendū. **N**eq; em̄ comēsurus est popu
 l⁹ donec ille veniat. quia ip̄e bñdicet hostie.
 et deinceps comedent qui vocati sunt. **N**ūc
 ergo ascēdite. quia hodie reperietis eū. **E**t
 ascenderūt in ciuitatem. **C**ūq; ambularet̄
 in medio v: bis. apparuit samuel egrediēs
 obuiam eis. vt ascenderet in excelsū. **D**ñs
 autē reuelauerat auriculā samuelis. an̄ vnā
 diem quā veniret saul dicens **H**ac ip̄a hora
 que iunc est. cras mittam virū ad te de ter

ra beniamin. et vuges eū ducem sup popu
 lū meū israel et saluabit populū meū d ma
 nu philistinorū. quia respexi populū meum
Venit em̄ clamor eoz ad me. **C**ūq; aspexis
 set samuel saulē. dñs dixit ei. **E**cce vir quez
 dixeram tibi. **I**ste dñabitur populo meo.
Accessit autē saul ad samuelē in medio por
 te et ait. **I**ndica oro m̄. vbi est domus vi
 dentis? **E**t rēdit samuel sauli dicens. **E**go
 sum videns. **A**scende an̄ me in excelsum vt
 comedas mecū hodie ⁊ dimittam te mane.
 ⁊ oia que sūt in corde tuo indicabo tibi. ⁊ de
 asinis quas nudius terci⁹ pdidisti. ne sollici
 tus sis. quia inuēte sunt. **E**t cui⁹ erūt ope
 ra quez israel. **N**ōne tibi et omni domui
 patris tui? **R**ēdens autē saul ait. **N**ūquid nō
 fili⁹ iemini ego suz de minima tribu israel.
 et cognatio mea nouissima inter oēs famili
 as de tribu beniamin. **Q**uare ergo locutus
 es michi sermōem istū? **A**ssumens itaq; sa
 muel saulem et puez ei⁹. introduxit eos in
 tricliniū. et dedit eis locū in capite eoz qui
 fuerāt inuitati. **E**rant em̄ quasi triginta vi
 ri. **D**ixitq; samuel coco. **P**a partem quam
 dedi tibi. et p̄cepi vt reponeres seorsū ap̄
 te. **L**auauit autē coc⁹ armū. et posuit ante
 saul. **D**ixitq; samuel. **E**cce quod remāsit. po
 ne ante te ⁊ comede. quia de industria sua
 tum est tibi quādo populū vocauit. **E**t come
 dit saul cū samueli in die illa. **E**t descende
 rūt de excelso in opidū. ⁊ locutus est cū sau
 le in solario. **S**trauitq; saul i solario ⁊ dormi
 uit. **C**ūq; mane surrexissent et iam dies lu
 cesceret. vocauit samuel saulē in solario di
 cēs. **S**urge vt dimittā te. **E**t surrexit saul.
Egressiq; sunt ambo. ip̄e videlicet et samu
 el. **C**ūq; descenderēt in extrema pte ciuita
 tis. samuel dixit ad saul. **D**ic puero vt an
 tecedat nos et transeat. **T**u autēq; subsiste
 paulisp. vt indicem tibi verbū dñi.

CAPI.

X.

Vlit autē samuel lenticulā olei. ⁊ ef
 fudit sup caput ei⁹. et deosculat⁹
 est eū et ait. **E**cce vnxit te deus sup heredi
 tatem suā in principem. et liberabis popu
 lū suū de manib; inimicorū ei⁹ qui in circū
 tu ei⁹ sunt. **E**t hoc tibi signū. q̄a vnxit te de
 us in pncipē. **C**ūq; hodie abieris a me. inue
 nies duos viros iux sepulcrū rachel in fini
 bus beniamin in meridie. dicentq; tibi. **I**n

uente sūt a fine ad quas seras pquirendas.
 et intermissis pat tu⁹ a finis sollicitus est p
 vobis. et dicit quid faciam de filio meo? Cū
 q̄ abieris inde. et vltra transferis et veneris
 ad quercū thabor. inuenient te tres viri as
 cēdentes ad deū i bethel: vn⁹ portās tres he
 dos. et ali⁹ tres tortas panis: et ali⁹ portās
 lagenā vini. Cūq; te saluauerint dabūt ti
 bi duos panes: et accipies de manu eorum.
Post hec venies in collē dñi: vbi est statio
 philistioꝝ. Et cū ingressus fueris ibi vrbē.
 obuiū habebis gregem pphetarū descēden
 tiū de excelso: et ante eos psalteriū et tym
 panū et tibiā et citharam. iposq; pphetan
 tes: et insiliet in te spirit⁹ dñi et pphetabis
 eū eis: et mutaberis in virū aliū. Quādo er
 go euenerit signa hec oīa tibi. fac quecūq;
 inuenerit man⁹ tua: quia dñs est tecū. Et
 descendes ante me in galgala. Ego quippe
 descendā ad te: vt offeres oblatiōem et imo
 les victimas pacificas. Septem dieb; ex
 spectabis donec veniā ad te: et oīdam tibi
 que facias. Itaq; cū auertisset humerū su
 um vt abiret a samuele. immutauit ei deus
 cor aliud et venerūt oīa signa hec in die illa
Venerūtq; ad p̄dictū collem: et ecce cune
 us pphetaz obuius ei. Et insiluit sup eum
 spiritus dñi: et pphetauit in medio eoz. Vi
 dentes aut oēs qui nouerant eū h̄ri et nu
 diusteri⁹ q̄ esset cū pphetis. et pphetaret:
 dixerūt adinuicē. Que nam res accidit fi
 lio cis? Nū et saul inter pphetas? Rūditq;
 alius ad alterz dicens. Et eis pater ei⁹. p
 terea versū est in puerbiū. Num et saul in
 pphetas? cessauit aut pphetare: et venit ad
 excessū. Dixitq; patru⁹ saul ad eū et ad pu
 erū eius. Quo abistis? Qui r̄derunt. Que
 rere afinas. Quas cū nō reperissē⁹. veni
 mus ad samuelem. Et dixit ei patru⁹ suus
Indica michi. quid dixerit tibi samuel. Et
 ait saul ad patruū suū. Indicauit nobis q̄
 inuente essent a fine. De sermone aut regni
 non indicauit ei: quē locut⁹ fuerat ei samu
 el. Et duocauit samuel populū ad dñm i mas
 phat: et ait ad filios israhel. Hec dicit dñs
 de⁹ israhel. Ego eduxi israhel de egipto. et
 erui vos de manu egiptioꝝ: et de manu om
 niū regū qui affligebant vos. Vos aut ho
 die picistis dñm deū vestrum: qui solus sal
 uabit vos de vniūsis malis et tribulatiōib;

vestris: et dixistis. Nequaq; sed regem cō
 stitue sup nos. Nūc ergo state coram dño
 per trib; vras et p familias. Et applicauit
 samuel omēs trib; israhel: et cecidit fors su
 per tribū beniamin. Et applicauit tribū be
 niamin et cognatiōes ei⁹. et cecidit sup co
 gnatiōem metri: et puenit vsq; saul filium
 cis. Querierūt ergo eū: et nō est inuent⁹ il
 lic. Et osuluerūt post hec dñm: vtrū nā ven
 tur⁹ esset illuc. Rūditq; dñs. Ecce abscondi
 tus est domi. Cucurrerūt itaq; et tulerunt
 eū inde. stetitq; in medio ppli: et altior fuit
 vniūso populo ab humero et sursum. Et ait sa
 muel ad omēm populū. Certe videtis quez
 elegit dñs. qm̄ non fit simil illi in omni p̄lo
Et clamauit oīs popul⁹. et ait. **V**iuat rex.
Locut⁹ est aut samuel legem regni ad po
 pulū. et scripsit in libro et reposuit corā do
 mino. Et dimisit samuel omēs populū singu
 los in domū suā. Sed et saul abiit in domū
 suā in gabaath. Et abiit cū eo ps exercit⁹.
 quoz tetigerat deus corda. filij vero beli
 al dixerūt. Nū saluare nos poterit iste? Et
 despexerūt eū. et nō attulerūt ei munera. Il
 le em̄ dissimulabat se audire. **CA. XI.**

Factū est quasi post mēsem. ascen
 dit naas amonites et pugnare ce
 pit adūsum iabes galaad. dixerūtq;
 omēs viri iabes ad naas. Habeto nos fede
 ratos: et seruiem⁹ tibi. Et rūdit ad eos na
 as amonites. In hoc feriā vobiscū fed⁹: vt
 eruam oīm vestrū oculos dextros: ponamq;
 vos opprobriū in vniūso israhel. Et dixerūt
 ad eū seniores iabes. Concede nobis septez
 dies. vt mittam⁹ nūcios ad vniūsos em̄ios
 israhel. et si nō fuerit qui defendat nos egre
 diemur ad te. venerūt ergo nūci⁹ in gaba
 ath saul. et locuti sūt verba hec audiēte po
 pulo. Et leuauit omīs populus vocem suā et
 fleuit. Et ecce saul veniebat sequēs boues
 de agro et ait. Quid habet popul⁹ q̄ plōate
 Et narrauerūt ei verba virozū iabes. Et in
 siluit spiritus dñi in saul cū audisset hec ver
 ba: et irat⁹ ē furor eius nimis. Et assumēs
 vtrūq; bouem cōcidit in frustra: misitq; ad
 omēs em̄ios israhel p manū nūcioꝝ dicens
 Quicūq; nō exierit: et secut⁹ fuerit saul et
 samuel: sic fiet vob; ei⁹. Inuasit ergo timor
 dñi populū. et egressi sunt quasi vir vn⁹: et
 recensuit eos in bethsech. Fuerūtq; filioꝝ

israhel tredecim milia: viroz autē iuda triginta milia. **E**t dixerūt nūcijs qui venerāt. Sic dicetis viris qui sūt in iabes galaad. Cras erit vobis salus: cū incaluerit sol. **V**enerūt ergo nūcij et nūciauerūt viris iabes. **Q**ui letati sunt et dixerūt. Mane exibim⁹ ad vos et facietis nobis omne quod placuerit vobis. **E**t factū ē cū dies crastin⁹ venisset constituit saul populū in tres ptes. **E**t ingressus est media castra in vigilia matutina. et percussit amon vsq; dū in calefceret dies. **R**eliq; autē dispersi sunt: ita vt non relinquerent in eis duo paritē. **E**t ait pplus ad samuelē. Quis est iste qui dixit. saul nō regnabit sup nos? **D**ate viros et interficiem⁹ eos. **E**t ait saul. **N**on occidetur quisq; in die hac. quia hodie fecit dñs salutem in isrl. **D**ixit autē samuel ad populū. **V**enite et eam⁹ in galgala et in nouem⁹ ibi regnū. **E**t prexit omnis popul⁹ in galgala et fecerūt ibi regem saul. corā dño in galgala. **E**t imolauerunt ibi victimas pacificas corā dño. **E**t letat⁹ est ibi saul et cūcti viri isrl nimis. **CA. XII.**

Ixit autē samuel ad vniūsu israhel. **E**cce audiui vocem vestram iuxta omnia que locuti estis ad me. et constitui sup vos regem. **E**t nūc rex gradit⁹ an⁹ vos. **E**go autē senui et incanui. **P**orro filij mei vobiscū sunt. **I**taq; ouersat⁹ coram vobis ab adolescentia mea vsq; ad hanc diem: ecce psto sum. **L**oquimini de me corā dño et coram cristo ei⁹: vtrū bouem cuiusq; tulerim aut afinū. si quemq; calūniat⁹ sum. si oppressi aliquē. si de manu cuiusq; mun⁹ accepi. et otēmnā illud hodie restituaq; vobis. **E**t dixerūt. **N**on es calūniat⁹ nos. neq; oppressisti. neq; tulisti de manu alicui⁹ quippiam. **D**ixitq; ad eos. **T**estis est domin⁹ aduersum vos et testis xp̄us ei⁹ in die hac. qz non inueneritis in manu mea quippiā. **E**t dixerūt. **T**estis. **E**t ait samuel ad populū. **D**omin⁹ qui fecit moysen et aaron. et eduxit patres nostros de terra egipti adest. **N**unc ergo state vt iudicio cōtendā adūsum vos coram dño. de omib⁹ misericordijs domini. quas fecit vobiscū et cū patrib⁹ vestris. quomodo iacob ingressus est in egiptū. et clamauerūt patres vestri ad dñm. et misit dñs moysē et aaron. et eduxit patres vestros de egipto et collocauit eos in loco hoc. **Q**ui ob-

liti sunt dñi dei sui. et tradidit eos in manus ffare magistri militie asor et in manu philitimoz. et in manu regis moab. et pugnaverūt aduersū eos. **P**ostea autē clamauerūt ad dñm. et dixerūt. **P**eccauim⁹. quia dereliquimus dñm. et seruim⁹ baalim. et ashtaroth. **N**ūc ergo erue nos de manu inimicorū nostroz. et seruiem⁹ tibi. **E**t misit dñs ierobaal et badā. et samson. et barach. et iepte. et samuel. et eruit vos de manu inimicorū vestroz p circūitum. et habitastis otēnter. **V**identes autē qd naas rex filioz amon venisset adūsu vos. dixistis michi nequaq; sed rex imperabit nobis. cū dñs deus vester regnaret in vobis. **N**ūc ergo psto ē rex. vester quem elegistis et petistis. **E**cce dedit vobis dñs regem. **S**i timueritis dñm et serueritis ei et audieritis vocem ei⁹. et non exasperaueritis os dñi. eritis et vos et rex qui imperat vobis sequētes dñm deū nostrum. **S**i autē non audieritis vocem dñi. s; exasperaueritis sermones eius. erit manus dñi sup vos et sup patres vestros. **S**ed et nūc state et videte rem istā grandē. quā factur⁹ est dñs in ospectu vestro. **N**ūquid nō messis tritici est hodie? **I**nuocabo dñm et dabit vobis et pluuias. et scietis et videbitis qā grā de feceritis vobis malum in ospectu dñi. petentes sup vos regem. **E**t clamauit samuel ad dñm et dedit dñs voces et pluuias in illa die. **E**t timuit ois populus nimis dñm. et samuelem. **E**t dixit vniūsus populus ad samuelem. **D**ia p seruis tuis ad dñm deum tuū. vt non moriamur. **A**ddidimus em vniūsis peccatis nostris malū. vt peteremus nobis regem. **D**ixit autē samuel ad populū. **N**olite timere. **V**os fecistis vniūsum malū hoc. **V**erūtamen nolite recedere a tergo dñi. sed seruite dño in omni corde vestro. et nolite declinare post vana que nō pderunt vobis. neq; eruet vos. quia vana sunt. et nō derelinqēt domin⁹ populū suū. ppter nomē suū magnū. quia iurauit dñs facere vos sibi populū. **A**bsit autē a me hoc peccatū in dño. vt cessē orare p vobis. et docebo vos viam rectā et bonam. **I**gitur timete dominū. et seruite ei in veritate. et ex toto corde vestro. **V**idistis enim magnifica. que in vobis gesserit dominus. **N**ō si pseueraueritis in malicia et vos et rex vester pariter peribitis. **CA. XIII.**

Anus vni⁹ anni erat saul cū regna
 re cepisset. duob⁹ autē ānis regna
 uit sup isrl. Et elegit sibi saul tria
 milia de israhel. Et erāt cū saul duo milia in
 machinas et in mōte betxel. mille autē cū io
 natha. in gabaa beniamin. Porro ceterum
 populū remisit vniūquēq; in tabnacula sua.
 Et percussit ionathas statioem philistinorū
 que erat in gabaa. Quod cū audissent phi
 listijm. saul cecinit buccina in omni terra
 dicens. Audiāt hebrei. Et vniūsus israhel
 audiuit. huiuscemōi famā. percussit saul sta
 tioem philistinorū. Et erexit se israhel adū
 sus philistinū. Clamauit ergo popul⁹ post
 saul in galgala. et philistinū ogregati sūt
 ad p̄liandū ostra israhel. triginta milia cur
 ruū. et sex milia equitū. et reliquū vulgus
 sic arena que ē in litore maris plurima. Et
 ascendentes castrametati sunt in machias.
 ad orientem betbauē. Quod cū vidisset vi
 ri isrl se in arco positos. afflicti⁹ em erat po
 pulus et absconderūt se in spelūcis et in ab
 ditis. in petris q; et in antris et in cisternis
 Hebrei autē trāsierūt iordanem. ēram gad
 et galaad. Cūq; adhuc esset saul in galga
 la. vniūsus populus p̄terit⁹ est qui seque
 batur eū. Et expectauit iuxta placitū sa
 muelis septem dieb⁹. et non venit samuel in
 galgala. Dilapsusq; est p̄plus ab eo. Ait er
 go saul. Afferte michi olocastū et pacifi
 ca. Et obtulit olocastū. Cūq; cōpleisset of
 ferens olocastū. ecce samuel veniebat. Et
 egressus ē saul obuiā ei. vt salutarer eū. Lo
 cutusq; est ad eū samuel. Quid fecisti. Rū
 dit saul. Quia vidi q; p̄plus dilabere a me.
 et tu nō veneras iuxta placitos dies. porro
 philistinū ogregati fuerāt in machias. di
 xi. Nūc descendet philistinū ad me in gal
 gala. et faciē dñi nō placavi. Necessitate o
 pulsus. obtuli olocastū dño. Dixitq; samu
 el ad saul. Stulte egisti. nec custodisti mā
 data dñi dei tui que p̄cepi tibi. Quod si nō
 fecisses. iam nūc p̄parasset dñs regnum tuū
 sup israhel in sempiternū. Sed nequaq; re
 gnū tuū vltra osurget. Quiesuit sibi domi⁹
 virū iuxta eorū suū. et p̄cepit ei dñs vt esset
 dux sup populū suū. eo q; non seruaueris que
 p̄cepit dñs. Samuel autē surrexit. et ascēdit
 de galgalis. in gabaa beniamin. Et reliquū
 populi ascenderūt post saul. obuiā populo. q;

expugnabāt eos. venientes d galgala in ga
 baa in colle beniamin. Et recensuit saul po
 pulū qui inuēti fuerāt cū eo. quasi sexcētos
 viros. et saul et ionathas fili⁹ eius. popul⁹
 q; qui inuētus fuerat cū eis. erat in gabaa
 beniamin. Porro philistinū osederāt in ma
 chinas. Et egressi sūt ad p̄liandū de castris
 philistinorū tres cunei. Vn⁹ cuneus p̄gebat
 oē effrai ad ēram saul. Porro ali⁹ ingredi
 ebat p viā bethoron. Terci⁹ at verterat se
 ad iter t̄mini i ēra sabaa in mēris vall' seboi
 ostra desertū. Porro faber ferrari⁹ nō inue
 niebat in omni terra isrl. Cauerāt em phi
 listijm. ne forte facerent hebrei gladiū aut
 lanceā. Descēdebat ergo ois isrl ad philis
 tinū vt acueret vnusquisq; vomerē suū et li
 gonē et securi. im et tridentē et sarculū. Re
 tuse itaq; erāt acies vomerū et ligonū et tri
 dentū et securiū. vsq; ad stimulū corrigē
 dū. Cūq; venisset dies p̄lij. nō est inuentus
 ensis et lancea in manu tocuis p̄li qui erat
 cū saul et ionatha filio ei⁹. Excepto saul et
 ionatha filio eius. Egressa est autē statio
 philistinū. vt trāscederet i machias.

CAPI.

XIII.

e accidit in quadam die. vt dice
 ret ionathas fili⁹ saul ad adolescē
 tem armigerū suū. Veni et trāseam⁹ ad sta
 tioem philistinorū. que est trans locū illū.
 Patri autē suo hocipm non indicauit. Por
 ro saul morabat in extrema pte gabaa. s̄
 malogranato que erat in agro gabaa. Et
 erat p̄plus cū eo quasi sexcētorū viroz. Et
 achias filius achitob fratris p̄chabod filij
 phimees qui or⁹ fuerat ex heli sac̄ote dñi
 in filo. portabat ephor. Sed et p̄plus igno
 rabat quo isset ionathas. Erāt autē inter
 ascēsus. p quos mitebat ionathas transire
 ad statioes philistinorū. emmētes petre ex
 vtraq; pte. et quasi in modū dentū scopu
 li hinc inde p̄rupti. Nomē vni boses. et nomē
 alteri sene. Vn⁹ scopul⁹ p̄mēs ad aquilo
 nem ex adūso machias. et alter ad metidi
 em ostra gabaa. Dixit autē ionathas ad
 adolescentē armigerū suū. Veni transeam⁹
 ad statioem incircūforū horū. si forte faci
 at dñs p nobis. quia nō est dño difficile sal
 uare vel in multis vel in paucis. Dixitq; ei ar
 miger su⁹. Fac oia que placent animo tuo
 Perge quo cupis. et ero tecū vbicūq; volu

eris. Et ait ionathas. Ecce nos transimus ad viros istos. Cūq; apparuerim⁹ eis. si taliter locuti fuerint ad nos. manete donec veniam⁹ ad vos. Item⁹ i loco nostro. nec ascēdam⁹ ad eos. Si autē dixerint ascendite ad nos ascendam⁹ ad eos. q̄a dedit eos dñs i manib⁹ nostris. Hoc erit nobis signū. Apparuit igit̄ vterq; stationi philistimoz. Dixerūtq; philistim. En hebrei egrediunt̄ de cauernis. in quib⁹ abscondite fuerāt. Et locuti sunt viri de statiōe ad ionathā ⁊ ad armigerū ei⁹. dixerūtq; Ascendite ad nos. ⁊ ostendem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigerum suū. Ascendamus. Sequere me. tradidit em̄ dñs eos in man⁹ isrl. Ascendit autē ionathas. manib⁹ et pedib⁹ reptās. et armiger ei⁹ post eū. Et cū vidissent facies ionathæ. Itaq; alij cadebāt ante ionathan. alios armiger ei⁹ interficiebat. sequensq; eū. Et facta est plaga p̄ma. quā percussit ionathas ⁊ armiger ei⁹. quasi viginti viroz. in media pte iugeris. quā par boum in die arare osuevit. Et factū est miraculū in castris et p agros. Sed et ois populus stationis eoz. qui erāt ad p̄dandus obstupuit. ⁊ cōturbata sunt castra. Et accidit q̄si miraculū a deo. Et respexerūt speculatores saul qui erāt in gabaa beniamin. Et ecce multitudo p̄strata. et huc illucq; diffugiens. Et ait saul populo qui erat cū eo. Requirit̄ et videte. quis abierit ex vobis. Cūq; requisissent reptum est nō adesse ionathan. et armigerū eius. Et ait saul ad achia. Applica archam dñi. Erat em̄ ibi archa dñi in die illa. cum filiis israhel. Cūq; loqueret̄ saul ad sacerdotem. tumule⁹ magn⁹ exort⁹ est in castris philistimoz. Crescebatq; paulatim. et clari⁹ resonabat. Et ait saul ad sacerdotē. Contrahē manū tuā. Conclamauit ḡ saul ⁊ ois populus qui erat cū eo. et vnerūt vsq; ad locū certamis. et ecce versus fuerat gladius vniuscuiusq; in p̄ximū suū. ⁊ cedes magna nimis. Sed ⁊ hebrei qui fuerāt cū philistim heri et nudius terci⁹. Ascenderantq; cū eis in castris. ⁊ reūsi sūt vt essēt cū isrl. qui et erant cū saul. et ionatha. Omnes q; israhelite qui se abscederant in mōte effraim. audientes q̄ fugissent philistei. sociauerūt se cū suis in p̄lio. Et erāt cū saul quasi viginti milia viroz. Et saluauit dñs deus

israhel in die illa. Pugna autē puenit vsq; ad bethauen. Et viri isrl locitati sunt sibi in die illa. Adiurauit autē saul populū dicens. Maledict⁹ vir qui comederit panē vsq; ad vesperam. donec vlciscar de inimicis meis. Et nō māducauit vniūsus p̄plus panē. Dm neq; terre vulg⁹ venit in saltū. in quo erat mel sup faciē agri. Ingressus est itaq; populus saltū et apparuit fluēs mel. nullusq; applicuit manū ad os suū. Timebat em̄ populus iuramētum. Porro ionathas nō audierat. cū adiuraret pater ei⁹ populū. Extenditq; sūmitatē virgule quā habebat in manu. et intinxit in fauū mellis. Et ouertit manū suam ad os suū. et illuminati sūt oculi eius. Rūdensq; vn⁹ de populo ait. Turē iurādo ostinxit pater tu⁹ populū. dicens. Maledict⁹ vir qui comederit panē hodie. Defecerat autē popul⁹. Dixitq; ionathas. Turbauit pater me⁹ terram. Vidistis ipsi quia illuminati sūt oculi mei. eo q̄ gustauerim paululū de melle isto. Quanto magis si comedisset populus de p̄da inimicoz suorum quā reperit. Nōne maior plaga facta fuisset in philistim. Percusserūt ḡ in die illa philisteos. a machinis vsq; i hailon. Defatigatus est autē populus nimis. et versus ad predam. tulit oues et boues. et vitulos. et matauerūt in terra. Comeditq; populus cum sanguine. Nūciauerūt autē sauli dicētes. q̄ p̄plus peccasset dño. comedens cū sanguine. Qui ait. Preuaricati estis. Voluite ad me iā nūc saxū grāde. Et dixit saul. Dispgami i vsq; ⁊ dicite eis vt adducat ad me vnū q̄sq; bonē suū et arietē. ⁊ occidite sup illud et rescimini et nō peccabitis dño. comedentes cū sanguine. Adduxit itaq; ois populus vnusquisq; bouē in manu sua vsq; ad noctē. et occiderūt ibi. Edificauit autē saul altare dño. Tūcq; p̄mū cepit edificare altare domini. Et dixit saul. Truam⁹ sup philisteos nocte. et vastem⁹ eos vsq; dū illucescat mane. nec relinquam⁹ ex eis virū. Dixitq; populus. Dñe quod bonū tibi videt̄ in oculis fac. Et ait sacerdos. Accedam⁹ huc ad deum. Et osuluit saul dñm dicēs. Nū p̄leq̄r philistim si trades eos in manu isrl. Et nō rñdit ei in die illa. Dixitq; saul. Applicate huc vniūsos angulos populi. ⁊ scitote ⁊ videte p̄ quē acciderit hoc peccatum hodie. Vi

die dñs saluator israhel. quia sup ionathan
 filiū meū factū est. absq; retractiōe moriet̃
At qđ null⁹ tradidit ei de omī pplo **E**t ait
 ad vniūsu isrl. **S**epami vos i ptem vnā. et
 ego cū ionatha filio meo ero in pte altera.
Rnditq; popul⁹ ad saul **Q**uod bonū tibi vi
 detur i oculis tuis fac. **E**t dixit ad dominū
 deū israhel. **D**ñe deus israhel da iudiciū. qđ
 est qđ non rñderis seruo tuo hodie. **S**i i me
 aut in ionatha filio meo est iniquitas h̃ da
 ostēsiōem. **A**ut si hec iniquitas est in popu
 lo tuo da sanctitatē. **E**t dephensus est iona
 thas et saul. **p**plus autem exiuit **E**t ait saul
Mittite sortē inter me. et mē ionathā filiū
 meū. **E**t capt⁹ est ionathas **D**ixit aut saul
 ad ionathā **I**ndica michi quid feceris **E**t
 indicauit ei ionathas. et ait. **G**ustans gu
 stau i sūmitate virge q̃ erat in manu mea
 paululū mellis. et ecce ego morio. **E**t ait
 saul. **H**ec faciat michi deus. et hec addat. qz
 morte morieris ionatha. **D**ixitq; plus ad
 saul. **E**rgo ne ionathas moriet̃. qui fecit sa
 lutem hāc magnā in israhel. **H**oc nephas ē
Viuat dñs. si ceciderit capill⁹ de capite ei⁹
 in terram. quia cū deo opatus est hodie. **L**ibe
 rauit ergo populus ionathan. vt non mōe
 ret. **R**ecessitq; saul. nec psecut⁹ est philisti
 im. **P**orro philistim abierunt in loca sua.
Et saul confirmato regno sup isrl. pugnabat
 p circūitum adūsum omēs inimicos ei⁹. cō
 tra moab. et filios amon et edom. et reges
 soba et philisteos. et quocūq; se verterat su
 perabat ogregatoq; exercitu. percussit ama
 lech. et eruit israhel de manu vastatoz. ei⁹
Fuerūt autē filij saul. ionathas. et iesui. et
 melchisua. et noia duaz filiarū eius. nomē
 pmogēte merob. et nomē mioris michol. et
 nomē vxoris saul. achimoē. filia achimaas
Et nomen pncipis miscie ei⁹ abner filius
 ner. patruelis saul **P**orro cis fuit pat̃ saul.
 et ner pater abner filij abiel. **E**rat aut bel
 lū potens adūsum philisteos. oibus diebus
 saul. **N**am quēcūq; viderat saul. virū forte
 et aptum ad plium. sociabat eum sibi.

CAPI.

XV.

Dixit samuel ad saul. **M**e misit
 domin⁹. vt vngerem te in regē sup
 populū ei⁹ israhel. **N**ūc ergo audi vocē do
 mini. **H**ec dicit dñs exercituū. **R**ecensui q̃
 cūq; fecit amalech israhel. **Q**uomodo resti

tit ei i via cū ascēderet de egipto **N**ūc g̃ va
 de et pcutē amalech. et demollire vniūsa ei⁹
Nō parcas ei. et nō occupas ex rebz iph⁹
 aliquid. sed interfice a viro vsq; ad mulie
 rem. et puulū atq; lactētem. bouem et ouē.
 camelū et afinū. **P**recepit itaq; saul popu
 lo. et recensuit eos quasi agnos. ducēta mi
 lia peditū. et decem milia virozū iuda. **C**ū
 q; venisset saul vsq; ad ciuitatem amalech.
 tetendit insidias in torrēte. **D**ixitq; saul ei
 neo. **A**bite. recedite. atq; discedite ab ama
 lech ne forte inuoluā te cū eo. **T**u em feci
 sti misericordiam cum omnibz filiis israhel.
 cum ascenderent de egipto. **E**t recessit ci
 neus de medio amalech. **P**ercussitq; saul
 amalech ab eiula. donec veniat ad sur. que
 est eregiōe egipte. **E**t apprehendit agag
 regem amalech viuū. **D**ñe aut vulg⁹ mē
 fecit in ore gladij. **E**t percit saul et popul⁹
 agag. et optimis gregibz ouiu et armento
 rum. et vestibz et arietibz. et vniūsis que pul
 cra erāt. nec voluerūt disydere ea **Q**uid qđ
 ergo vile fuit et rephum. hoc demoliti sunt
Factū ē at verbū dñi ad samuel. dicēs. **P**e
 nitet me qđ ostituerim saul regem. quia de
 reliquit me. et verba mea ope non impleuit
Cōtristatusq; ē samuel. et clamauit ad dñs
 tota nocte. **C**ūq; de nocte surrexisset samu
 el vt iret ad saul mane. nūciatū est samueli
 eo qđ venisset saul in carmelū. et erexisset sibi
 fornicem triūphalem. et reūsus transfisset.
 descendissetq; in galgala **V**enit ergo samu
 el ad saul. et saul offerebat olocustū dño.
 de micis pdaruz que attuler at ex amalech
Et cū venisset samuel ad saul. dixit ei saul.
Bndictus tu dño **I**mplēui verbum dñi. **D**i
 xitq; samuel. **E**t que est hec vox gregū que
 resonat in auribz meis. et armētorum quā
 ego audio. **E**t ait saul. de amalech adduxe
 rūt ea. **P**epercit em popul⁹ melioribus ouibz
 et armēris. vt imolarent dño deo tuo.
 reliqua vero occidim⁹. **A**it aut samuel ad
 saul. **S**ime me et indicabo tibi que locut⁹ sit
 domin⁹ ad me nocte. **D**ixitq; ei. **L**oquere.
Et ait samuel **N**ōne cū puulus esses in oca
 lis tuis. caput in tribubz israhel factus es.
Vuxitq; te dñs in regem sup israhel. et mi
 sit te dñs in viam et ait. **V**ade et interfice
 peccatores amalech. et pugnabis otra eos
 vsq; ad itermitiōez eoz. **Q**uare ergo nō au

disti vocem dñi. sed versus ad p̄dam es. et fecisti malū in ocul' dñi. Et ait saul ad samuelez Immo audiui vocē dñi et ambulavi in via p̄ quam misit me dñs. et adduxi agag regem amalech. et amalech interfeci. Tulit autē de p̄da populus oues et boues. p̄micias eoz que cesa sūt. vt immolet dño deo suo in galgalis. Et ait samuel. Nūquid vult dominus olocauit autē victimas et nō potius vt obediāt voci dñi. Melior est em̄ obediētia q̄ victima. et auscultare magis q̄ offerre adipem arietū. quoniā quasi peccatū ariolandi est repugnare. et quasi scelus ydolatricie nolle acquiescere. Pro eo ergo q̄ abiicisti sermōem dñi. abiicit te dominus. ne sis rex. Dixitq; saul ad samuelez. Dececaui. qz p̄uaticatus sum h̄monē dñi. et verba tua. timentis populū. et obediens voci eorum. Sed nūc porta queso peccatū meū. et reuertere mecū vt adorē dñm. Et ait samuel ad saul. Non reuertar tecū. quia piecisti h̄monem dñi et piecit te dominus. ne sis rex sup israhel. Et ouersus est samuel vt abiret. Ille autē apprehendit summitatem pallij ei⁹. que et scissa est. Et ait samuel ad eū. Scidit dominus regnū isrl' a te hodie. et tradidit illud p̄ximo tuo meliori te. Porro triūphator in israhel nō parcat. et penitudine non flectet. Neq; em̄ homo est. vt agat penitentiā. At ille ait. Dececaui. Sed nūc honora me coram seniorib; populi mei. et coram isrl' et reuertere mecū vt adorem dñm deuz tuū. Reuersus q; samuel. secutus est saulē. Et adorauit saul dominū. Dixitq; samuel. Adducite ad me agag regem amalech. Et oblat⁹ est ei agag pinguissim⁹ tremēs. Et dixit agag. Siccime supat amara mors. Et ait samuel. Sicut fecit absq; liberis mulieres gladi⁹ tuus. sic absq; liberis erit inter mulieres matua. Et in frustra scidit eū samuel coram domino in galgalis. Abijt autē samuel in ramatha. saul vero ascendit in domū suam in gaba. Et nō vidit samuel vltra saul. vsq; ad diem mortis sue. Verūtamen lugebat samuel saul. quoniā dñs penitebat q̄ ostituisset regem saul sup isrl'. CA. XVI.

Itit dñs ad samuelem. Vsqueq; tu luges saul. cū ego piecerim eū ne regnet sup israhel. Imple cornu tuum oleo et veni vt mittā te ad ysai bethlee.

mitem. Prouidi em̄ in filijs ei⁹ michi regē. Et ait samuel. Quo vadam? Audiet enim saul. et interficiat me. Et ait dñs. Vitulus de armēto tolles. in manu tua; et dices. Ad imolandū domino veni. Et vocabis ysai ad victimā. Et ego ostendā tibi quid facias. et vniges quemcūq; mōstrauero tibi. Fecit ergo samuel sic locut⁹ est ei dñs. Venitq; i bethleem. et admirati sunt seniores ciuitatis. occurrētes ei. Dixerūtq; Pacific⁹ nē ingressus tu⁹. Et ait Pacificus. Ad imolanduz dño veni. Sanctificamini. et venite mecū vt imolem. Sanctificauit ergo ysai. et filios eius. et vocauit eos ad sacrificiū. Cūq; ingressi essent. vidit heliab et ait. Nūcoram dño est xp̄us eius. Dixit dñs ad samuelem. Ne respicias vultū eius. neq; altitudinē stature ei⁹ qm̄ abiicisti eū. neq; iuxta intuitū hominis ego iudico. Homo em̄ videt ea q̄ parent. dñs autē intuetur cor. Et vocauit ysai ammadab. et adduxit eū corā samuele. Qui dixit. Nec hūc elegit dominus. Adduxit autē ysai sama. de quo ait. Etia hunc non elegit dñs. adduxit itaq; ysai. septē filios suos corā samuele. Et ait samuel ad ysai. Nō elegit dñs ex istis. Dixitq; samuel ad ysai. Nūquid sūt opleti filij. Qui r̄ndit adhuc est reliqu⁹ puul⁹. et pascit oues. Et ait samuel ad ysai. Mitte. et adduc eū. Nec ei discubem⁹. p̄usq; huc ille veniat. Misit ergo et adduxit eum. Erat autē ruff⁹ et pulcher aspectu. decoraq; facie. Et ait dñs. Surge et vnge eū. ipse est em̄. Tulit ergo samuel cornu olei. et vnxit eū in medio fratru eius. Et directus ē sp̄s dñi a die illa in dauid. et deinceps. Surgētq; samuel abijt in ramatha. Spiritus autē dñi recessit a saul. et exagitabat eū spirit⁹ neq; a domino. Dixerūtq; serui saul ad eū. Ecce sp̄s dñi malus exagitat te. Iubeat dominus noster rex. et hui tui qui coram te sūt. querent hominem sciutem psallere in cithara. vt quādo arripuerit te sp̄s dñi malus. psallat manu sua. et leui⁹ feras. Et ait saul ad suos suos. Prouidete ergo michi aliq; bene psallentē. et adducite eū ad me. Et respondens vn⁹ de pueris. ait. Ecce vidi filiū ysai bethleemite scientem psallere. et fortissimū robore et virū bellicosum. et prudentē in verbis. et pulchrū virū. et dñs est cum eo. Misit ergo saul nūcios ad ysai. dicens. Di

mitte ad me dauid filiū tuū. qui est in pas-
cuis. **U**isit itaq; ysai afinū plenū panib; et
lagenā vini. et hedū de capris vnū. et misit
per manū dauid filij sui. **E**t venit dauid ad
saul. et stetit coram eo. **A**t ille dilexit eū ni-
mis et fact; est eius armiger. **M**isitq; saul
ad ysai. dicens. **S**tet dauid in ospectu meo
Inuenit em̄ gratiam in oculis meis. **I**git̄
quādocumq; spiritus dñi malus arripiebat
saul. dauid tollebat citharā et pcutiebat
manu sua. et refocillabat saul. et leui; ha-
tebat. **R**ecedebat em̄ ab eo spiritus malus.

CAPI. **XVII.**

Congregantes autē philistim ag-
mina sua in preliū. ouenerunt in so-
choth iude. et castrametati sūt inter sochoth et
azecha. in finib; domi. **P**orro saul et viri isra-
hel. congregati uenerunt in ualle therebinti.
et direxerūt aciē ad pugnadū contra philistim.
Et philistim stabāt sup mōtē ex pte hac.
et israhel stabat sup montem ex altera pte.
valliseq; erat inter eos. **E**t egressus est vir
spuri; de castris philistimoz. noīe goliath
de geth. altitudinis sex cubitoz et palmo.
et cassis erea sup caput ei; et lorica hama-
ta induebat. **P**orro pond; lorice eius qñq;
milia sicloz eris erat. et ocreas ereas habe-
bat in crurib;. et clipeus ere; tegebat hūe-
ros eius. **H**astile autē haste ei; erat quasi li-
ciatorū texitū. **I**pm autē ferrū haste ei;
sexcentos siclos habebat ferri. et armiger
eius antecedebat eū. **S**tāsq; et clamās ad-
uersū phalargas isrl. et dicebat eis. **Q**ua-
re uinistis parati ad plū? **N**ūquid ego nō
sum philisteus et uos hui; saul? **E**ligite ex
uobis virū. et descendat ad singulare cō-
tamen. **S**i quiuerit pugnare mecū et pusses-
rit me. erim; uobis serui. **S**i autē ego pua-
luero et puffero eū. uos serui eritis. et ser-
uietis nobis. **E**t aiebat philiste;. **E**go exp-
braui agminib; isrl. hodie. **D**ate michi ui-
rum. et ineat singulare certamē mecū. **A**u-
diens autē saul et omnes israhelite smōes phi-
listei huiuscemōi. stupebāt et metuebant ni-
mis. **D**auīd autē erat filius uiri effratei de
quo supdictū est. de bethleem iuda cui no-
men erat ysai. qui habebat octo filios. et eāt
vir in dieb; saul. senex et granteu; inter vi-
ros. **A**bierunt autē tres filij eius. maiores.
post saul in plium. **E**t nomia triū filioz ei;

qui prexerunt ad bellū. heliab p̄mogenit;. et
secūsus ammadab. terci; q; sama. **D**a-
uid autē erat minim;. **T**rib; ergo maiorib;
secutis saulem. abiit dauid et reuersus est a
saul. ut pasceret gregē patris sui in bethle-
em. **P**rocedebat uero philiste; mane et ues-
pere. et stabat quadraginta dieb;. **D**ixit at̄
ysai ad dauid filiū suū. **A**ccipe fratrib; tuis
ephi polenta et decem panes istos. et curre
in castra ad fratres tuos. et decem formel-
las casei. has deferas ad tribunum. **E**t fra-
tres tuos uisitabis si recte agāt. et cū qui-
bus ordinati sunt disce. **S**aul autē et illi. et
omnes filij israhel in ualle therebinti. pugna-
bant adūsum philistim. **S**urrexit itaq; da-
uid mane et emendauit gregem custodi. et
onustus abiit sic p̄ceperat ei ysai. **E**t uenit
ad locū magala et ad exercitū. qui egress;
ad pugna uociferatus erat in certamine. **D**i-
rexit ei aciē isrl. sed et philistim ex adū-
so fuerāt p̄parati. **D**erelinquēs ergo dauid
uasa que attulerat sub manu custodis ad
sarcias. cucurrit ad locū etamis et in̄roga-
bat si oīa recte agerent̄ erga fr̄es suos. **C**ū
q; adhuc ille loqueret̄ eis. apparuit uir ille
spuri; ascendens goliath nomie. philisteus
de geth. de castris philistimoz. **E**t loquēte
eo hec eadem uerba. audiuit dauid. **O**mnes
autē israhelite cū uidissent uirū fugerūt a
facie eius. timentes eū ualde. **E**t dixit vnus
quispiā de isrl. **N**ū uidisti uirū hūc qui ascē-
dit? **A**d exprobandū em̄ isrl. ascendit. **V**i-
rū ergo qui pufferit eū. ditabit rex diuici-
is magnis. et filiam suā dabit ei. et domum
patris eis faciet absq; tributo in isrl. **E**t ait
dauid ad uiros qui stabāt secū dicēs **Q**uid
dabitur uiro qui pufferit philisteū hunc.
Et tulerit opprobriū de isrl. **Q**uis est em̄ h;
philiste;. incircūcisus. qui exprobrauit aci-
em dei uiuētis? **R**eferebat autē ei popul; eū
dem smonem dicens **H**ec dabunt uiro qui
pufferit eū. **Q**uod cū audisset heliab. frat̄
eius maior loquēte eo cū alijs. iratus est cō-
tra dauid et ait. **Q**uare uinisti. et quare de-
reliquisti pauculas oues illas i dexto? **E**go
nouī supbiam tuā et nequiciam cordis tui.
quia ut uideres plium descendisti. et dixit
dauid **Q**uid feci? **N**ūquid non uerbu; est?
Et de clmavit paululū ab eo ad aliū. **D**ixit
q; eūde; smonē. **E**t rudit ei populus uerbū

hīc p̄us. Audita sunt autē verba que locutus est dauid. et annūciata ī ospectu saul. Ad quē cū fuisset adduct⁹. locut⁹ est ei. Non concidat cor cuiusq̄ in eo. Ego fuus tu⁹ vadaz. et pugnabo adūsus philisteum. Et ait saul ad dauid. Nō vales resistere philisteo isti. Nec pugnare adūsus eū. quia puer es. **H**ic autē vir bellator est. ab adolescentia sua. **D**ixitq; dauid ad saul. Nascebat fuus tu⁹ patris sui gregem. et veniebat leo vel visus. et tollebat arietem de medio gregis et p̄seq̄ bar eos et pcutiebā. eruebamq; de ore eoz. Et illi osurgebāt adūsum me. et app̄hendebam mētum eozū. et suffocabam interficiēbamq; eos. Nam et leonē et visum interfeci ego serū tuus. Erit igit̄ et philisteus hī incircūcisus. quasi vn⁹ ex eis. Nūc vadam et auferā opprobriū populi. Quoniā quis ē iste philiste⁹ incircūcisus. qui ausus est maledicere exercitui dei viuētis. Et ait dauid. **D**ñs qui eripuit me de manu leōis. et de manu v̄si ip̄e me liberabit. de manu philistei huius. **D**ixit autē saul ad dauid. Vade et domim⁹ tecū sit. Et induit saul dauid vestimētis suis. et imposuit galeā creā sup caput eius. et vestiuit eū lorica. **A**ccinctus ergo dauid gladio. eius sup vestem suā. cepit tēptare si armat⁹ posset incedere. Non enim habebat osuetudinem. **D**ixitq; dauid ad saul. Nō possum sic incedere. quia nō vsum habeo. et deposuit ea. Et tulit baculū suuz quez semp habebat in manibz. et elegit sibi quōz lipidissimos lapides de torrēte. et misit eos in p̄rā pastorālē quā habebat secū. et fundam manu tulit. et p̄cessit aduersū philisteū. **I**bat autē philiste⁹ incedens et app̄m quās adūsum dauid. et armiger eius an eū. **C**ūq; inspexisset eū philiste⁹ et vidisset dauid. despexit eū. **E**rat autē adolescens ruffus et pulcher aspectu. Et dixit philiste⁹ ad dauid. Nūquid ego canis sum. q̄ tu venis ad me cū baculo. Et maledixit philisteus dauid. in dijs suis. **D**ixitq; ad dauid. Veni ad me. et dabo carnes tuas volatilibz celi et bestijs terre. **D**ixit autē dauid ad philisteum. Tu venis ad me cū gladio. et hasta. et clipeo. ego autē venio ad te in nomine dñi exercitūū dei agmimū israhel. quibz exprobasti hodie. et dabit te dñs in manu mea. et pcutiam te. et auferā caput tuū a te. Et dabo

cadavera castrorū philistim hodie volatilibz celi et bestijs terre. vt sciat omis terra quia est dñs deus in israhel. et nouerit vniūsa ecclesia hec. q̄a nō in gladio nec in hasta saluat dñs. **I**psi⁹ est em bellū. et tradet vos in manus nostras. **C**ū ergo surrexisset philisteus. et veniret et app̄mquaret ostra dauid. festinauit dauid et occurrit ad pugnā ex adūso philistei. Et misit manū suā in p̄ram. tulitq; vniū lapidem et funda iecit. et circūducens p̄cussit eū in fronte. et infixus est lapis in fronte eius. et cecidit in faciem suā sup terram. **P**reualuitq; dauid adūsus philisteū in fūda. et lapide p̄cussitq; philisteū. interfecit. **C**ūq; gladiū non haberet in manu dauid cucurrit et stetit sup philisteū. et tulit gladiū ei⁹. et eduxit eū de vagina sua et interfecit eū. p̄ciditq; caput ei⁹. **V**identes autē philistim q̄ mortu⁹ esset fortissim⁹ eoz. fugerūt. Et osurgētes viri israhel et iuda veiferati sūt. et p̄secuti sunt philisteos. vsq; dū veniret in vallem. et vsq; ad portas accharon. **C**eciderūtq; vulnerati de philistim. in via sarim. et vsq; ad geth. et vsq; ad accharon. **E**t reuertētes filij israhel postq̄ p̄secuti sunt philisteos. **I**nuaserūt castra eoz. **A**ssumens autē dauid caput philistei. attulit illud in iherusalē. arma vero ei⁹ posuit in tabnaculo suo. **E**o autē tempe quo viderat saul dauid egrediētem cōtra philisteū. ait ad abner p̄ncipem milicie sue. De qua stirpe descendit hī adolescens. **D**ixitq; abner. **V**iuat anima tua rex. si noui. Et ait rex. **I**ntroga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer. **C**ūq; regressus esset dauid p̄cusso philisteo. tulit eū abner. et introduxit coram saule caput philistei habentē in manu. **E**t ait ad eū saul. De qua p̄ge me es. o adolescens. **D**ixitq; dauid. fili⁹ serui tui ysai bethleemite ego sum. **CA. XVIII.**

Factum est cū cōplesset loqui ab saul anima ionathe oglutinata est aie dauid. et dilexit eū ionathas q̄ si animā suā. **T**ulitq; eum saul in die illa. et non ocessit ei vt reuertereē in domū patris sui. **I**merūt autē dauid et ionathas fedus. **D**iligebat em eū quasi animā suā. **N**am ex poliauit se ionathas tunica qua erat indutus. et dedit eā dauid. et reliqua vestimēta sua. vsq; ad gladiū et arcuz suū. et vsq; ad

baſteu. Egrediebatur q̄ dauid ad oia que-
cuq; miſiſſet eum ſaul; et prudens ſe agebat.
Poſuitq; eum ſaul ſup viros belli. et accep-
tus erat in oculis vniuſi populi. maximeq; i
oſpectu famuloꝝ ſaul. Porro cum reuertere-
tur p̄cuſſo philiſteo dauid; et ferret caput
eius in iheruſalem. egreſſe ſunt mulieres de vni-
uſis vrbibus iſrael. cantantes. choꝝoſq; ducen-
tes in occurſu ſaul regis. i tympanis leticie
et in ſiſtris. et p̄cinebant mulieres: ludentes
atq; dicentes. Percuſſit ſaul mille. et dauid
decem milia. **T**rat⁹ eſt autē ſaul nimis. et di-
ſplicuit in oculis ei⁹ iſte ſermo. **D**ixitq; **D**e-
derunt dauid decem milia; et michi mille de-
derunt. **Q**uid ei ſupeſt niſi ſolum regnū. **N**ō
ergo rectis oculis ſaul aſpiciebat dauid. a
die illa et deinceps. **P**oſt diem autē alteraꝝ
inuafit ſpūs dei malus ſaul: et p̄phetabat in
medio dom⁹ ſue. **D**avid autē pſallebat ma-
nu ſua; ſic p̄ ſingulos dies. **T**enebatq; ſaul
lanceā et miſit eam; putans q̄ oſtigere poſ-
ſet dauid cum pariete. **E**t declinauit dauid a
facie eius ſecūdo. **E**t timuit ſaul dauid; eo
q̄ eſſet dñs cum eo. et a ſe receſſiſſet. **A** mouit q̄
eum ſaul a ſe; et fecit eum tribunū ſup mille vi-
ros. **E**t egrediebatur. et intrabat in oſpectu
populi. **I**n omnibus q̄ vijs ſuis dauid prudē-
ter agebat; et dñs erat eum eo. **V**idit itaq;
ſaul q̄ prudens eſſet nimis; et cepit cauere
eum. **O**mnis autē iſrl et iuda diligebat dauid
Ipſe autē ingrediebatur et egrediebatur añ eos
Dixitq; ſaul ad dauid. **E**cce filia mea ma-
ior merob. ipſam dabo tibi vxorem; tantū-
modo eſto vir fortis. et p̄liare bella domini.
Saul autē reputabat dicēs. **N**on ſit manus
mea in eo; ſed ſit ſup eum manus philiſtimo-
rū. **A**it autē dauid ad ſaul. **Q**uis ego ſū. aut
que ē vita mea. aut cognatio patris mei in
iſrael. vt ſiam gener regis. **F**actū eſt autē
tempus cum deberet dari merob filia ſaul da-
uid; data eſt hadziel molathie vxor. **D**i-
lexit autē dauid michol filiā ſaul alteraꝝ. **E**t
nūciatū eſt ſaul. et placuit ei. **D**ixitq; ſaul.
Dabo eam illi. vt fiat ei in ſcandaluꝝ; et ſit
ſup eum manus philiſtimoꝝ. **D**ixitq; ſaul ad
dauid in duabus reb⁹ gener meus eris hodie
Et mandauit ſaul ſuis ſuis. **L**oquimini ad
dauid clā me; dicētes. **E**cce places regi; et
omnes ſerui eius diligūt te. **N**ūc ergo eſto
gener regis. **E**t locuti ſunt ſui ſaul in auri

bus dauid; omnia verba hęc. **E**t ait dauid
Nū parū videtur vobis; geneꝝ eſſe regis?
Ego autē ſum paup̄ vir. et tenuis. **E**t renū-
ciauerūt ſerui ſaul dicētes. **I**nuiſcemōi ver-
ba locut⁹ eſt dauid. **D**ixit autē ſaul. **S**ic lo-
quimini ad dauid. **N**on habet rex ſponſalia
neceſe niſi tantū centū prepucia philiſtimo-
rum; vt fiat vltio de inimicis regis. **P**orro
ſaul cogitabat dauid tradere in man⁹ phi-
liſtimoꝝ. **C**ūq; renūciaſſent ſerui ei⁹ dauid.
verba que dixerat ſaul; placuit ſermo i o-
culis dauid. vt fieret gener regis. **E**t poſt pau-
cos dies ſurgēs dauid; abiit in accbarō cum
viris qui ſub eo erāt. et p̄cuſſit ex philiſtijs
ducentos viros. et attulit eorū p̄pucia et an-
numeravit ea regi; vt eſſet gener eius. **D**e-
dit itaq; ſaul ei; michol filiam ſuā vxorē. **E**t
vidit ſaul. et intellexit q̄ dñs eſſet cum dauid.
Michol autē filia ſaul; diligebat eum. **E**t ſaul
magis cepit timere dauid. **F**actusq; ē ſaul
inimicus dauid; cunctis diebus. **E**t egreſſi
ſunt p̄ncipes philiſtimoꝝ. **A** principio autē
egreſſionis eorū. prudentius ſe gerebat da-
uid; q̄ omnes viri ſaul. et celebre factum eſt
nomē ei⁹ nimis. **C**A. **X**IX.

Decutus eſt autē ſaul ad ionathan fi-
lium ſuū. et ad omnes ſeruos ſuos
vt occiderent dauid. **P**orro iona-
thas filius ſaul; diligebat dauid valde. **E**t
indicauit ionathas dauid. dicens. **Q**uerit
ſaul pater me⁹ occidere te. **Q**uapropt̄ obſ-
ua te queſo mane. et manebis clā et abſcon-
deris. **E**go autē egrediēs ſtabo iuxta patrē
meū in agro vbicūq; fuerit. et ego loquar
de te ad patrem meū. et quodcūq; videro
nūciabo tibi. **L**ocut⁹ eſt ergo ionathas de
dauid bona; ad ſaul patres ſuū. **D**ixitq; ad
eum. **N**e pecces rex in ſeruū tuū dauid. quia
non peccauit tibi; et opa eius bona ſunt tibi
valde. et poſuit animā ſuam in manu tua et
p̄cuſſit philiſteū; et fecit dñs ſalutē magnā
vniuſo iſrl. **V**idiſti; et letat⁹ es. **Q**uare q̄
peccas in ſanguine innoxio. interficiens da-
uid qui eſt abſq; culpa. **Q**uod cum audiſſet
ſaul. placat⁹ voce ionathe iurauit. **V**iuat do-
min⁹; quia nō occidet. **V**ocauit itaq; iona-
thas dauid; et indicauit ei oia verba hęc. **E**t
introduxit ionathas dauid ad ſaul; et fuit
ante eum. ſic fuerat heri et nudiuſterci⁹. **M**o-
tum eſt autē ruruſum bellū. et egreſſus dauid

pugnauit aduersus philistinim: percussitq; eos
 plaga magna. et fugerunt a facie eius. Et
 factus est spiritus domini malus in saul. Sede-
 bat autem in domo sua: et tenebat lanceam. Po-
 ro dauid psallebat in manu sua. Nihilq; est
 saul ofigere dauid lancea in pietate. Et declin-
 uit dauid a facie saul. Lancea autem casso vul-
 nere plata est in pariete: et dauid fugit. et
 saluatus est nocte illa. Misit ergo saul satel-
 lites suos in domum dauid: ut custodirent eum
 et interficerent mane. Quod cum annu-
 ciasset dauid michol uxor sua dicens: non saluaueris
 te nocte hac: cras morieris deposuit eum per
 fenestram. Porro ille abiit et aufugit: atq;
 saluatus est. Tulit autem michol statu-
 am. et posuit eam super lectum. et pellem pilosam
 captarum posuit ad caput eius: et operuit eas
 vestimentis. Misit autem saul apparitores. qui
 raperent dauid: et rursus est quod egrotaret.
 Rursumq; misit saul nuncios ut viderent da-
 uid dicens. Afferte eum ad me in lecto. ut oc-
 cidat. Cumq; venissent nuncios inuentum est simu-
 lacrum super lectum. et pelles captarum ad
 caput eius. Dixitq; saul ad michol. Quare
 sic illusisti michi: et dimisisti inimicum meum
 ut fugeret? Et respondit michol ad saul. Quia
 ipse locutus est michi dicens. Dimitte me:
 alioquin interficiam te. Dauid autem fugiens
 saluatus est. Et venit ad samuelem in ramatha:
 et nunciavit ei omnia que fecerat ei saul. Et
 abierunt ipse et samuel: et morati sunt in na-
 ioth. Nunciatum est autem sauli a dicentibus.
 Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit er-
 go saul liatores ut raperent dauid. Qui cum
 vidissent cuneum prophetarum vaticinatum. et
 samuelem stantem super eos: factus est etiam spi-
 ritus domini in illis. et prophetare ceperunt eti-
 am et ipsi. Quod cum nunciatum esset sauli:
 misit et alios nuncios. Prophetauerunt autem
 et illi. Et rursum misit saul tercios nuncios:
 qui et ipsi prophetarunt. Et iratus iracundia saul
 abiit etiam ipse in ramatha: et venit usque ad
 cisternam magnam que est in sochoth. Et inter-
 rogauit et dixit. In quo loco sunt samuel et
 dauid? Diciturq; est ei. Ecce in naioth sunt in
 ramatha. Et abiit in naioth in ramatha. Et
 factus est etiam super eum spiritus domini. et
 ambulauit ingrediens: et prophetabat usque
 dum veniret in naioth in ramatha. Et expoli-
 auit etiam ipse se vestimentis suis et propheta-

tauit eum ceteris coram samuele: et cecidit
 nudus tota die illa et nocte. Unde et exiuit
 puerbium. Non est saul inter prophetas.

CAPIT. XX

Fugit autem dauid de naioth. que est
 in ramatha: vniuersq; locutus est co-
 ram ionatha. Quid feci? Que est iniquitas
 mea. et quod peccatum meum in patrem tu-
 um: quia querit animam meam? Qui dixit ei
 Absit a te: non morieris. Neq; enim faciet
 pater meus quicquam grande vel puum: nisi pro-
 pus indicauerit michi. Hinc ergo celauit a
 me pater meus sermonem tantummodo. Ne-
 quaquam enim erit istud. Et iurauit rursum da-
 uid. Et ille ait. Scit profecto pater tuus quod
 inueni gratiam in oculis tuis. et dicet. Ne-
 sciat hoc ionathas: ne forte tristet. Quin-
 imo viuunt dominus et viuunt anima tua: quia vno
 tantum ut ita dicam gradu ego morisq; diuini
 dimur. Et ait ionathas ad dauid. Quodcum-
 que dixerit michi anima tua: faciam tibi. Di-
 xit autem dauid ad ionathan. Ecce calidae sunt
 crastino: et ego ex more sedere soleo iuxta
 regem ad resendum. Dimitte ergo me ut abscon-
 dar in agro usque ad vespam diei tertij. Si respi-
 ciens requisierit me pater tuus? Respondebis ei. Ro-
 gavit me dauid ut iret celeriter in bethle-
 em ciuitatem suam: quia victime solenes ibi
 sunt vniuersis tribulibus suis. Si dixerit
 bene: pax erit seruo tuo. Si autem fuerit ira-
 tus: scito quia completa est malicia eius. Fac
 ergo misericordiam in seruum tuum: quia fe-
 dus domini me famulum tuum tecum inire feci-
 sti. Si autem est iniquitas aliqua in me tu me
 interfice: et ad patrem tuum ne introducas
 me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq;
 enim fieri potest: ut si certe cognouero comple-
 tam esse patris mei maliciam contra te. non
 annunciem tibi. Responditq; dauid ad ionatham.
 Quis renunciabit michi. si quid forte responde-
 rit tibi pater tuus dure de me? Et ait iona-
 thas ad dauid. Veni et egrediamur foras
 in agrum. Cumq; exissent ambo in agrum: ait
 ionathas ad dauid. Domine deus israel si inue-
 stigauero sententiam patris mei crastino vel
 perendie et aliquid boni fuerit super dauid. et
 non statim miserero ad te et notum tibi fece-
 ro: hec faciet deus ionathae et hec augeat.
 Si autem pseuerauerit patris mei malicia ad-
 uersum te: reuelabo aurem tuam et dimittam

te vt vadas in pace: et sit dñs tecum sicut fuit cū patre meo. Et si vixero. facies mihi misericordias dñi. si vero mortu⁹ fuero: nō auferas misericordiā tuam a domo meā vsq; in sempiternū. Aut si non fecero. quando eradicauerit dñs inimicos dauid vnūquēq; de terra: auferat ionathan de domo sua: et requirat dñs de manu inimicorum dauid. **P**epigit ergo ionathas fedus cū domo dauid. Et addidit ionathas deierare dauid: eo qd diligeret illū. Sicut em̄ animā suam ita diligebat eum. Dixitq; ad eū ionathas **C**ras kalende sunt: et requireris. **R**equiretur em̄ sessio tua vsq; perendie. **D**escende ergo festin⁹ ⁊ venies in locū vbi celand⁹ es: in die quādo operari licet: ⁊ sedebis iuxta lapidem. cui nomē est ezel. **E**t ego tres sagittas mittam iuxta eū: et iaciā quasi exercēs me ad signū. **M**ittam q; et puerū: dicens ei **V**ade et affer michi sagittas. **S**i dixerō puero. ecce sagitte intra te sūt tolle eas: tu veni ad me quia pax tibi est et nihil est mali: viuit dñs. **S**i autē sic locut⁹ fuero puero. ecce sagitte vltra te sunt: vade in pace quia dimisit te dñs. **D**e verbo autē quod locuti fuim⁹ ego et tu: sit dominus inter me et te vsq; in sempiternū. **A**bscondit⁹ ē ergo dauid in agro. et vnerūt kalende: ⁊ sedit rex ad comedendū panem. **C**ūq; sedisset rex super cathedram suā scdm cōsuetudines. que erat iuxta parietem: surrexit ionathas. et sedit abner ex latere saul. vacuusq; apparuit locus dauid. ⁊ nō est locutus saul quicq; in die illa. **C**ogitabat em̄ qd forte euemisset ei. vt nō esset mūd⁹ nec purificat⁹. **C**ūq; illuxisset dies secūda post kalendas: rursum apparuit vacu⁹ locus dauid. **D**ixitq; saul ad ionathan filiū suum. **C**ur non venit fili⁹ ysai nec heri nec hodie ad rescendū? **R**esponditq; ionathas sauli. **R**ogauit me obnixē vt iret in bethleem: et ait. **D**imitte me: qm̄ q; sacrificiū solēne est in ciuitate mea vn⁹ de fratrib; meis accersuit me. **N**ūc ergo si inueni gratiā in oculis tuis: vadam cito ⁊ videbo fratres meos. **O**b hanc causam nō venit ad mēsam regis. **T**ratu autē saul aduersum ionathan: dixit ei. **F**ili mulieris virū vltro rapientis: nūquid ignoro. quia diligis filiū ysai in ofusionem tuā. et in cōfusionem ignominiose matris tue? **O**mib; em̄ dieb;

quibus filius ysai vixerit sup terrā: non stabilieris tu neq; regnū tuum. **T**racq; iaz nūc mitte. et adduc eū ad me: qm̄ fili⁹ mortis ē. **R**ūdit autē ionathas sauli p̄i suo ⁊ ait. **Q**uare morietur? **Q**uid fecit? **E**t arripuit saul lanceam vt pcuteret eum. **E**t intellexit ionathas: qd diffinitū esset a patre suo. vt interficeretur dauid. **S**urrexit autē ionathas a mensa in ira furoris: et nō comedit in die kalendarū secunda panes. **C**ontristat⁹ est em̄ super dauid: eo qd ofudisset eū pater su⁹. **C**ūq; illuxisset mane venit ionathas i agrū iuxta placitum dauid: et puer paruulus cū eo. **E**t ait ad puerum suū. **V**ade et affer michi sagittas: quas ego iacio. **C**ūq; puer cucurrisset: iecit aliam sagittā trans puerū. **V**enit itaq; puer ad locū iaculi: quod miserat ionathas. **E**t clamauit ionathas post eū pueri. et ait. **E**cce ibi ē sagitta: porro vltra te. **C**lamauitq; iterū ionathas post eū pueri dicēs. **F**estina veloci⁹: ne steteris. **C**ollegit autē puer ionathas sagittas. ⁊ attulit ad dominū suū: et quid ageretur penitus ignorabat. **T**ūmō em̄ ionathas ⁊ dauid re nouerāt. **D**edit ergo ionathas arma sua puero. et dixit ei. **V**ade et defer in ciuitatē. **C**ūq; abisset puer surrexit dauid d loco qui vergebat ad austrū. et cadens p̄nus in terrā. adorauit terciō. **E**t osculantes se alter utz. fleuerūt pariter dauid autē amplius. **D**ixit ergo ionathas ad dauid. **V**ade in pace. **Q**uecūq; autē iurauim⁹ ambo in nomine dñi. dicentes: domin⁹ sit inter me ⁊ te ⁊ in semē tuū et semē meū. vsq; in sempiternum. **E**t surrexit dauid ⁊ abiit: sed et ionathas ingressus est ciuitatem. **CA. XXI.**

Enit autē dauid in nobe. et ad achimelech sacerdotem. **E**t obstupuit achimelech. eo qd venisset dauid. ⁊ dixit ei. **Q**uare tu solus: et nullus est tecū? **E**t ait dauid ad achimelech sacerdotē. **R**ex p̄cepit michi sermonem. ⁊ dixit. **N**emo sci at rem p̄pter quam missus es a me: ⁊ cuiuscumodi p̄cepta tibi dederim. **N**am ⁊ pueris meis condixi in illum et illum locum. **N**ūc ergo si quid habes ad manū. vel quinq; panes da michi: aut quidqd inueneris. **E**t rūdens sa cerdos ad dauid: ait illi. **N**on habeo laicos panes ad manū: sed tantū panē sanctum. **S**i mūdi sunt pueri. maxime a mulie

pdumeus irruit in sacerdotes: et trucidauit
in die illa. octogintaque viros vestitos
ephot lineo. **N**obe aut ciuitatem sacerdotu
percussit i ore gladij: viros et mulieres et par
uulos et lactantes. bouemq; et afinu et oue
in ore gladij. **E**uadens aut vnus filius ach
melech filij achitob. cuius nomen erat abia
tar: fugit ad dauid: et annuclauit ei qd occi
disset saul sacerdotes dni. **E**t ait dauid ad abi
atar. **S**ciebas em in die illa: quod cu ibi es
set doech pdumeus. pculdubio annuclaret
sauli. **E**go sum reus omniu animaz patris
tui. **M**ane mecu: ne timeas. **S**i quis quefie
rit anima meam queret et anima tuam me
cumq; seruaberis. **CA. XXIII.**

Annuclauerunt dauid. dicentes
Ecce philistim oppugnāt ceilam:
et diripiūt areas. **C**onsuluit ergo
dauid dnm dicens. **N**u vadam et pcutiam
philisteos istos? **E**t ait dominus ad dauid.
Vade et pcuties philisteos: et saluabis ceilam
Et dixerūt viri qui erant cu dauid ad
eum. **E**cce nos hic in iudea osistentes time
mus: quātomagis si ierim⁹ in ceilam adu
sum agmina philistimoz. **R**ursum ergo da
uid consuluit dominu. **Q**ui rñdens ait ei. **S**ur
ge et vade in ceila. **E**go em tradā philiste
os in manu tua. **A**bijt ergo dauid et viri ei
us in ceila: et pugnavit adu sum philisteos
Et abegit iumēta eoz: et percussit eos pla
ga magna: et saluauit dauid hitatōes ceile
Porro eo tpe quo fugiebat abiatar filius
achimelech ad dauid in ceilam: ephot secū
habens descenderat. **N**uclatū est aut saul:
qd venisset dauid in ceilam. **E**t ait saul. **T**ra
didit eū dñs in manus meas. **O**clususq; ē in
trogressus vrbem: in qua porte et sere sunt.
Et pcepit saul omni populo: vt ad pugnaz
descenderet in ceila. et obsideret dauid et vi
ros eius. **Q**d cu recisset dauid quia ipara
ret ei saul clam malū: dixit ad abiathar sac
dotem. **A**pplica ephot. **E**t ait dauid. **D**ñe
deus israhel audiuit famā seru⁹ tuus qd dis
ponat saul venire ad ceilaz. vt euertat vrbē
ppter me. **S**i tradent me viri ceile in man⁹
eius: et si descendet saul sic audiuit seru⁹ tu
us: dñe deus israhel indica seruo tuo. **E**t ait
domin⁹. **D**escendet. **D**ixitq; rursum dauid
Si tradent me viri ceile. et viros qui sūt me
cu in man⁹ saul. **E**t dixit dñs tradent **S**ur

rexit ergo dauid et viri eius quasi sexcēti:
et egressi de ceila huc atq; illuc vagebātur
incerti. **N**uclatumq; est saul qd fugisset da
uid de ceila et saluatus esset: quāobrem dis
simulauit exire. **M**ozabaē aut dauid in de
serto in locis firmissimis: mansitq; in mōte
solitudinis ziph in mōte opaco. **Q**uerebat
eum tamē saul cūctis diebus: et nō tradidit
eum domin⁹ in manus eius. **E**t vidit dauid
qd egressus esset saul: vt quereret anima ei
us. **P**orro dauid erat in deserto ziph in fil
ua. **E**t surrexit ionathas filius saul et abijt
ad dauid in filuam: et ofortauit manus ei⁹
in deo. **D**ixitq; ei. **N**e timeas. **N**eq; em inue
niet te manus saul patris mei. **E**t tu regna
bis sup israhel: et ego ero tibi secūbus. **S**;
et pater me⁹ saul scit hoc. **P**ercussit ergo
vterq; fedus corā domio. **M**ansitq; dauid i
filua: ionathas aut reuersus est in domu su
am. **A**scenderunt aut ziphi ad saul in ga
baa dicētes. **N**ōne ecce dauid latitat apd
nos in locis tutissimis filue in colle achille.
que est ad dexteram deserti. **N**unc ergo sic
desiderauit anima tua vt descenderes descē
de: nostrū aut erit vt tradamus eū in man⁹
regis. **D**ixitq; saul. **B**enedicti vos a domio:
quia doluistis vicem meaz. **A**bite ergo oro
et diligenti⁹ iparate. et curiosius agite: et
osiderate locum vbi sit pes eius: vel quis vi
derit eum ibi vbi dixistis. **R**ecogitat em de
me: qd callide infidiet ei. **C**onsiderate et vide
te omnia latibula eius in quib; abscondit:
et reuclimini ad me ad rem certaz. vt vadā
vobiscū. **Q**d si etiam ni terram se obstruxe
rit pserutabo: eū in cunctis milibus iuda.
At illi surgentes abierūt in ziph ante saul
David aut et viri eius erāt in deserto maō
in campestris. ad dexteraz iesimuth. **T**uit
ergo saul et socij eius ad querendū euz. **E**t
nuclatum est dauid: statimq; descendit ad
petram et versabaē in deserto maon. **Q**uod
cum audisset saul: psecutus est dauid in des
to maon. **E**t ibat saul et viri ei⁹ ad lat⁹ mō
tis ex parte vna: dauid aut et viri ei⁹ erāt
in latere mōtis ex parte altera. **P**orro da
uid desperabat se posse euadere a facie saul.
Itaq; saul et viri eius in modū corone em
gebāt dauid et viros eius: vt caperēt eos
Et nuclius venit ad saul dicens. **F**estina et ve
ni: quoniā infuderūt se philistim sup terrā

Reuersus est ergo saul deficiens psequi dauid et prexit in occursum philistinorum. Propter hoc vocauerunt locum illum petram diuidetam.

CA. XXIII.

Recedit ergo dauid in te: et habitauit in locis tutissimis engaddi. Cum ergo reuersus esset saul postquam persecutus est philisteos: nunciauerunt ei dicentes. Ecce dauid est in deserto engaddi. Assumens ergo saul tria milia electorum virosum ex omni israel: prexit ad inuestigandum dauid et viros eius: etiam super abruptissimas petras que sol ibicibus puise sunt: et venit ad caulas ouium que se offerebant vianti: eratque ibi spelunca: quam ingressus est saul ut purgaret ventres. Porro dauid et viri eius in interiore parte spelunce latebant. Et dixerunt serui dauid ad eum. Ecce dies de qua locutus est dominus ad te: ego tradam tibi inimicum tuum ut facias ei sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo dauid et percussit oram clamidis saul silentem. Non hec percussit cor suum dauid: eo quod abscidisset oram clamidis saul. Dixitque ad viros suos. Propicius sit michi dominus ne faciam hanc rem domo meo christo domini ut mittam manum meam in eum: quia christus domini est. Viuit dominus: quia nisi dominus percussit eum: aut dies eius venerit ut moriatur: aut descendens in pluu perierit: propicius sit michi dominus ut non mittam manum meam in christum domini. Et offregit dauid viros suos omnibus istis: et non permisit eos ut resurgerent in saul. Porro saul exsurgens de spelunca: pergebat cepto itimere. Surrexit autem dauid post eum: et egressus de spelunca clamauit post tergum saul dicens. Domine mi rex. Et respexit saul post se: et inclinas se dauid prostratus in terra adorauit. Dixitque ad saul. Quare audis verba hominum loquentium: dauid querit malum aduersum te? Et ecce hodie viderunt oculi tui: quod tradiderit te dominus in manu mea in spelunca: et cogitavi ut occiderem te: sed percipit tibi oculus meus. Dixi enim. Non extendam manum meam in dominum meum: quia christus domini est. Quia potius pater mi vide et cognosce oram clamidis tue in manu mea: quomodo cum preciderem summitatem clamidis tue: nolui extendere manum meam in te. An aduerte et vide: quomodo non est in manu mea malum neque iniquitas: neque peccaui in te. Tu autem insidiaris anime mee: ut auferas eam

Judicet dominus inter me et te et viciscat me dominus ex te: manus autem mea non sit in te sicut dicitur in proverbio antiquo. Ab impijs egredietur impietas. Manus ergo mea non sit in te. Quem persecueris rex israel quem persecueris: Canem mortuum persecueris: et pulicem vnum. Scit dominus iudex et iudicet inter me et te: et videat et iudicet causam meam: et eruat me de manu tua. Cum autem compleisset dauid loquens sermones huiusmodi ad saul: dixit saul. Numquid hec vox tua est fili mi dauid? Et leuauit saul vocem suam: et fleuit: dixitque ad dauid. Iustior tu es quam ego. Tu ei tribuisti michi bona: ego autem reddidi tibi mala. Et tu indicasti michi hodie que feceris michi bona: quomodo tradiderit me dominus in manu tua. Et non occideris me. Nuis enim cum inuenerit inimicum suum dimittet eum in via bonae. Sed dominus reddat tibi vicissitudinem hanc: pro eo quod hodie operatus es in me. Et nunc quia scio quod certissime regnaturus sis et habiturus in manu tua regnum israel: iura michi in domino ne deleas semen meum post me: neque auferas nomen meum de domo patris mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt ergo saul in domum suam: et dauid et viri eius ascenderunt ad tutiora loca. CA. XXV.

Dicitur autem samuel: et congregatus est uniuersus israel et plauerunt eum nimis: et sepelierunt eum in domo sua in ramatha. Consurgensque dauid: descendit in desertum pharan. Erat autem vir quispiam in solitudine maon: et possessio eius in carmelo: et homo ille magnus nimis: erantque ei oues tria milia et mille capre. Et accidit ut tonderet grex eius in carmelo. Nomen autem viri illius erat nabal: et nomen uxoris eius abigail. Eratque mulier illa prudentissima: et speciosa. Porro vir eius durus et pessimus: et maliciosus. Erat autem de genere caleph. Cum autem audisset dauid in deserto quod tonderet nabal gregem suum: misit decem iuuenes et dixit eis. Ascendite in carmelum: et venietis ad nabal et salutabitis eum: ex nomine meo pacifice: et sic dicetis. Sit fratribus meis et tibi pax et domui tue pax: et omnibus quecumque habes sit pax. Audiui quod tonderent pastores tui greges tuos que erant nobiscum in deserto. Numquam eis molesti fuimus: nec aliquando defuit eis quecumque de grege omni

tempore quo fuerit nobiscū in carmelo. **I**n-
terroga pueros tuos et indicabūt tibi. **N**ūc
ergo inueniant pueri tui gratiā in oculis
tuis. **I**n die em̄ bona venim⁹ ad te. **Q**uod
cūq; inuenerit man⁹ tua da seruis tuis. et fi-
lio tuo dauid. **C**ūq; remissent pueri dauid.
locuti sunt ad nabal omnia verba hec ex no-
mine dauid. et filuerūt. **R**ēdens autē nabal
pueris dauid ait. **Q**uis est dauid et quis est
filius ysai? **H**odie increuerūt serui. q̄ fugi-
unt domos suos. **T**ollā ergo panes meos
et aquas meas et carnes pecoz que occidi
tonsozib⁹ meis. et dabo viris quos nescio
vnde sunt. **R**egressi sunt autē pueri dauid p̄
viam suā. et reuerfi venerunt. et annūciaue-
rūt ei omia verba que dixerat nabal. **T**ūc
ait dauid pueris suis. **A**ccingat vnusquisq;
gladio suo. **E**t accidi sunt singuli gladijs
suis. **A**ccidit usq; est et dauid ense suo. et se-
cuti sunt dauid quasi quadringēti viri. **P**ō-
ro ducenti manserūt ad sarcinas. **A**bigail
autē vxori nabal. nūciauit vn⁹ de pueris su-
is dicens. **E**cce dauid misit nūcios de deserto
vt benedicerent dño nostro. et aduersat⁹ ē
eos. **H**omies isti boni satis fuerūt nobis et
non molesti. nec quicq; aliquādo perijt omi-
tempe quo fuim⁹ ouersari cū eis i deserto.
p̄ muro erant nobis tam in nocte q̄ in die
omnib⁹ diebus quibus pauimus apud eos
greges. **Q**uāobrem osidera et recogita qd
facias. quoniā completa est malicia adūsū
virum tuū et aduersum domū tuam. et ip̄e
filius est belial. ita vt nemo possit ei loqui.
Festinauit igitur abigail. et tulit ducētos
panes. et duos vtres vini et quicq; arietes
coctos et quicq; sata polente. et centū liga-
tās vnepasse. et ducētas massas caricarū.
et posuit sup asinos. dixitq; pueris suis. **P**re-
cedite me. et ecce ego p̄ tergū sequar vos.
Viro autē suo nabal non indicauit. **C**ū ergo
ascendisset asinū et descenderet ad radicem
mōtis. dauid et viri eius descendebāt in oc-
cursum eius. **Q**uibus et illa cucurrit. **E**t ait
dauid. **V**ere frustra seruaui omnia que hu-
ius erant in deserto. et non p̄ijt quicq; d̄ cū
eis que ad eū p̄mebant. et reddidit mibi
malū pro bono. **H**ec faciat dñs inimicis da-
uid et hec addat. si reliquero de omnib⁹ que
ad eum p̄meant vsq; mane mingentem ad
parietem. **C**ū autē vidisset abigail dauid fe-

stinauit et descendit de asino. et p̄cidit corā
dauid sup faciem suā et adorauit sup terrā.
et cecidit ad pedes ei⁹ et dixit. **I**n me sit do-
mie mi h̄ miq̄tas. **L**oquat̄ obsecro ancilla
tua i aurib⁹ tuis. et audi v̄ba famule tue. **N**e
ponat oro dñs meus rex cor suū sup virum
istum iniquū nabal. quoniā scdm nomen su-
um stultus est. et est stulticia cū eo. **E**go au-
tē ancilla tua nō vidi pueros tuos dñe mi.
quos misisti. **N**ūc ergo dñe mi viuit domi⁹
et viuit anima tua q̄ phibuit te ne venires
in sanguiem. et saluaui manū tuā tibi. **E**t
nūc fiant sic nabal inimici tui. et qui querūt
dño meo malū. **Q**uapropter suscipe benedi-
ctiōem hanc quā attulit au cilla tua tibi do-
mio meo. et da pueris qui sequūtur te dñm
meū. **A**ufer iniquitatem famule tue. **F**aci-
ens em̄ faciet dñs tibi domio meo domū fi-
delem quia prelia dñi domie mi tu preliaris.
Malicia ergo non inueniatur in te. omnib⁹
diebus vite tue. **S**i em̄ surrexerit aliquādo
homo p̄sequens te vel querens animā tuā.
erit anima dñi mei custodita quasi in fasci-
culo viuentiū apud dominū deum tuū. **P**or-
to inimicorū tuorum anima rotabitur. qua-
si in impetu et circulo funde. **C**um ergo fe-
cerit tibi domi⁹ domio meo omnia hec que
locutus est bona de te. et ostituerit te ducē
sup israhel. non erit tibi hoc in singulū et in
scrupulum cordis domio meo q̄ effuderis sa-
gumem innoxū. aut ipse te vltus fueris.
Et cū benefecerit dñs domio meo. recorda-
beris ancille tue. et tu benefacies ei. **E**t ait
dauid ad abigail. **B**enedict⁹ dñs deus isra-
hel q̄ misit te hodie in occursum meū. et bñdi-
ctum eloquiū tuum. et benedicta tu que p̄-
prohibuisti me hodie ne irem ad sanguiem
et vltiscerer me manu mea. **A**lioquin viuit
dñs deus israhel. qui phibuit me ne malum
faceres tibi. nisi cito remisses in occursum mi-
hi. nō remansisset nabal vsq; ad lucem ma-
tutinam mingens ad parietē. **R**uscepit er-
go dauid de manu eius. omnia que attulerat
ei. dixitq; ei. **V**ade pacifice in domū tuam.
Ecce audiui vocem enā. et honorauī facies
tuam. **V**enit autē abigail ad nabal. **E**t ecce
erat ei conuiuiū in domo eius quasi diuini⁹
regis. et cor nabal iocūdum. **E**rat em̄ ebi-
us nimis. et non indicauit ei verbū pusillum
aut grande. vsq; mane. **D**iluculo autem cū

digessit; vinū nabal; iudicauit ei vxor sua
 verba hec. Et emortuū est cor eius intrinse-
 cus; et factus est quasi lapis. Cūq; peransis-
 sent decem dies; percussit dñs nabal et mortu-
 us est. Quod cū audisset dauid mortuū esse
 nabal; ait. Benedict⁹ dñs qui iudicauit cau-
 sam opprobrij mei de manu nabal; et seruū
 suū custodiuit a malo; et maliciā nabal red-
 didit dñs in caput ei⁹. Misit ergo dauid et
 locutus est ad abigail; vt sumeret eam sibi
 in vxorem. Et venerūt pueri dauid ad abi-
 gail in carmelū; et locuti sunt ad eam dicē-
 tes. Dauid misit ad te; vt accipiat te sibi in
 vxorem. Que consurgens adorauit pna in
 terram; et ait. Ecce famula tua sit in ancil-
 lam; vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Et festi-
 nauit et surrexit abigail et ascendit sup ani-
 num; et quicq; puella ierūt cū ea pedissequē
 eius. Et secuta est nūcios dauid et facta est
 illi vxor. Sed et achimoen accepit dauid de
 israhel; et fuit vtraq; vxor eius. Saul autē
 dedit michol filiā suā vxoreꝝ dauid falsei fi-
 lio lais; qui erat de gallim. CA. XXVI.

¶ Venerūt ziphi ad saul in gabaa
 dicentes. ecce dauid absconditus ē
 in colle achille; que est ex aduerso
 solitudinis. Et surrexit saul et descendit in
 desertū ziph. et cū eo tria milia viroꝝ de
 electis israhel; vt quereret dauid in deserto
 ziph. Et castrametat⁹ ē saul in gabaa achil-
 le; que erat ex aduerso solitudinis in via. Da-
 uid autē habitabat in deserto. Videns autē
 qd venisset saul post se in desertū; misit explo-
 ratores et didicit qd illuc venisset certissime.
 Et surrexit dauid clam; et venit ad locū vbi
 erat saul. Cūq; vidisset locū in quo dormie-
 bat saul et abner filius ner principem mili-
 tie eius. et saulem dormientes in tentorio et
 reliquū vulg⁹ p circuitum eius; ait dauid
 ad achimelech etheum et abisai filiū saruie
 fratrem ioab dicens. Quis descendet mecū
 ad saul in castra. Dixitq; abisai. Ego descē-
 dam tecū. Venerūt ergo dauid et abisai ad
 populū nocte; et inuenerūt saul iacentem et
 dormientem in tentorio. et hastam fixā in
 terra ad caput eius; abner autē et populum
 dormientes in circuitu eius. Dixitq; abisai
 ad dauid. Concluse de⁹ inimicū tuū; hodie
 in man⁹ tuas. Nunc ergo pfodiam eū lan-
 cea in terra semel. et secūdo opus non erit

Et dixit dauid ad abisai. Ne interficias eū
 Quis em̄ extendet manū suam in xpm domi-
 ni; et innocens erit. Et dixit dauid. Viuit
 dñs; q̄a nisi dñs percussit eū aut dies eius
 venerit vt moriatur. aut in plium descēdes
 perierit; ppicius sit michi domim⁹ ne exten-
 dam manū meam in cristum dñi. Nūc igit
 tolle hastam que est ad caput ei⁹ et sciphū
 aque; et abeamus. Tulit igitur dauid ha-
 stam et sciphū aque qui erat ad caput ei⁹;
 et abierūt. Et non erat quisq; qui videret
 et intelligeret et euigilaret; sed omnes dō-
 miebant; quia sopor dñi irruerat super eos.
 Cūq; transisset dauid ex aduerso. et stetit
 in vertice mōtis delonge et esset grāde
 interuallū inter eos; clamauit dauid ad po-
 pulum et ad abner filiū ner dicens. Nōne
 respondebis abner. Et respōdens abner ait.
 Quis es tu qui clamas; et inquietas regē.
 Et ait dauid ad abner. Nūqd n̄ vir tu es.
 Et quis alius similis tui in israhel. Quare
 ergo non custodisti dominū tuū reges. In-
 gressus est em̄ vn⁹ de turba; vt interficeret
 regem dominū tuū. Non est bonum hoc qd
 fecisti. Viuit dñs quoniā filij mortis estis
 vos; quia non custodistis dominū vestrū cri-
 stum dñi. Nunc ergo vide vbi sit hasta re-
 gis et vbi sit sciphus aque q̄ erat ad caput
 eius. Cognouit autē saul vocem dauid; et di-
 xit. Nūquid h̄ vox tua fili mi dauid. Et ait
 dauid. Vox mea dñe mi rex. Et ait. Quam
 ob causam domin⁹ meus psequitur seruum
 suū. Quid feci; aut quod est malū in manu
 mea. Nūc ergo audi oro dñe mi rex verba
 serui tui. Si dñs incitat te adūsum me; odo-
 retur sacrificiū. Si autē filij hominū; maledi-
 cti sūt in oꝝpectu dñi qui eiecerūt me hodie
 vt non habitem in hereditate dñi dicentes.
 Vade serui dijs alienis. Et nūc non effunda-
 tur sanguis me⁹ in terra coram dño; quia
 egressus est rex israhel vt quereret pulices
 vnū sicut psequitur pdix in montibus. Et
 ait saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid.
 Nequaq; em̄ vltra tibi malefaciā. eo qd p̄ci-
 osa fuerit anima mea in oculis tuis hodie.
 Apparet em̄ qd stulte egerim. et ignoraue-
 rim multa nimis. Et rñdens dauid ait. Ec-
 ce hasta regis; transeat vnus de pueris re-
 gis et tollat eam. Dñs autē retribuet vni-
 cuiq; scdm iusticiā suā et fidem. Tradidit

em te dñs hodie in manū meam; et nolui ex-
tendere manū meam in xpm dñi. Et sic ma-
gnificata est anima tua hodie in oculis me-
is: sic magnificetur anima mea in oculis
domini: et liberet me de omni angustia. Ait et
go saul ad dauid. **Benedictus** tu fili mi dauid
Et quidem facies; et potens poteris.

CA.

XXVII.

Hic autem dauid in via suam: et saul
reuersus est in locum suum. Et ait da-
uid in corde suo. Aliquando incidam vna die
in manu saul. **N**one melius est vt fugiam et
saluet in terra philistinorum: vt desperet saul.
cessetque me querere in cunctis finibus israel. Fu-
giam ergo manu eius. Et surrexit dauid: et
abijt ipse et sexcenti viri cum eo ad achis fi-
lium maoch regem geth. Et habitauit dauid
cum achis in geth: ipse et viri eius: et domus eius
et due uxores eius. achimoë israeliticus. et abi-
gail uxor nabal carmeli. Et nunciatum est
saul quod fugisset dauid in geth: et non addi-
dit ultra querere eum. Dixit autem dauid ad
achis. **S**i inueni gratiam in oculis tuis detur
michi locus in vna vrbium regionis huius vt
habitare ibi. Cur ei manet seruus tuus in ciuita-
te regis tecum? Dedit itaque ei achis in die illa
fichelech. Propter quam causam facta est fi-
chelech regum iuda: usque in diem hanc. Fuit
autem numerus dierum quibus habitauit dauid
in regione philistinorum quatuor mensibus. Et
ascendit dauid et viri eius: et agebant pedes
de gesuri: et de gesre: et de amalechitis. Hi
enim pagi habitabant in terra antiquitus: eun-
tibus sur usque ad terram egypti. Et percute-
bat dauid omnem terram illorum nec relinque-
bat viuentem virum et mulierem: tollensque
oues et boues et asinos et camelos et vestes
reuerterebat: et venit achis. Dicebat autem ei
achis. **I**n quibus irruistis hodie. **R**udebat da-
uid contra meridiem iude et contra meridiem hie-
ramel: et contra meridiem ceni. Virum et mu-
liere non viuificabat dauid: nec adducebat
in geth dicens: ne forte loquantur aduersus
nos. **H**ec fecit dauid: et hoc erat decretum illi
omnibus diebus quibus habitauit in regio-
ne philistinorum. **C**redidit ergo achis dauid
dicens. **M**ulta mala operatus est contra populum
suum israhel. **E**rit igitur in seruus sempiternus.

CAPI.

XXVIII.

Aduz est autem in diebus illis: ogre

gauerunt philistinum agmina sua vt para-
rentur ad bellum contra israel. **D**ixitque achis
ad dauid. **S**ciens nunc scito: quoniam mecum
egredieris in castris. tu et viri tui. **D**ixitque
dauid ad achis. **N**unc scies que facturum es
uius tuus. **E**t ait achis ad dauid. **E**t ego cu-
stodem capitis mei ponam te cunctis diebus.
Samuel autem mortuus est planxitque eum omnes
israel: et sepelierunt eum ramatha in vr-
be sua. **E**t saul abstulit magos et ariolos de
terra: et interfecit eos qui phitones habe-
bant in ventre. **C**ongregatique sunt philisti-
im et venerunt et castrametati sunt in suna.
Congregauit autem et saul uniuersum israel:
et venit in gelboe. **E**t vidit saul castra phili-
stium et timuit: et expauit cor eius nimis. **C**o-
sultitque dominum: et non respondit ei neque per somnia
neque per sacerdotes neque per prophetas. **D**ixitque
saul seruis suis. **Q**uerite michi mulierem ha-
bentem phitonem: et vadam ad eam et sci-
ficabor per illam. **E**t dixerunt serui eius ad eum.
Est mulier phitonem habens in endor. **A**u-
tauit ergo habitum suum. vestitusque est alijs ve-
stimentis: et abijt ipse et duo viri cum eo:
veneruntque ad mulierem nocte. et ait illi. **D**i-
uina michi in phitone: et suscita michi quem
dixero tibi. **E**t ait mulier ad eum. **E**cce tu no-
sti quanta fecerit saul: et quomodo eraserit
magos et ariolas de terra. **Q**uare ergo inhi-
diaris anime mee vt occidat. **E**t iurauit ei
saul in domino dicens. **V**iuat dominus: quia non eue-
niet tibi quicquam mali propter hanc rem. **D**ix-
itque ei mulier. **Q**uem suscitabo tibi? **Q**ui ait
samuelem suscita michi. **C**um autem vidisset mu-
lier samuelem: exclamauit voce magna: et
dixit ad saul. **Q**uare imposuisti michi tu es
enim saul. **D**ixitque ei rex. **N**oli timere. **Q**uid
vidisti? **E**t ait mulier ad saul. **D**eos vidi as-
cendentes de terra. **D**ixitque ei. **Q**ualis est
forma eius? **Q**ue ait. **V**ir senex. ascendit: et
ipse amictus est pallio. **E**t intellexit saul quod
samuel esset: et inclinauit se super faciem suam
in terra: et adorauit. **D**ixit autem samuel ad
saul. **Q**uare inquietasti me vt suscitarem?
Et ait saul. **C**oartor nimis. **S**iquidem phi-
listium pugnat aduersum me. et deus recessit
a me: et exaudire me noluit neque in manu pro-
phetarum neque per somnia. **V**ocaui ergo te: vt
ostendas michi quid faciam. **E**t ait samuel
Quid interrogas me cum dominus recesserit a te

65
107

et transferit ad emulum tuum. **F**aciet enim tibi dominus. sic locutus est in manu mea; et se in det regnum tuum de manu tua. et dabit illud proximo tuo dauid; quia non obedisti voci domini. neque fecisti iram furoris eius in amalech. **V**idetur ergo quod pateris fecit tibi dominus hodie; et dabit dominus etiam israel tecum in manu philistinum. **C**ras autem tu et filij tui mecum eritis; sed et castra israel tradet dominus in manus philistinum. **R**evertitur ergo saul cecidit porrectus in terram. **E**xtimuerat enim verba samuelis et robur non erat in eo; quia non comederat panem tota die illa. **I**ngressa est itaque mulier illa ad saul. **C**onturbatur enim erat valde. **D**ixitque ad eum. **E**cce obediuit ancilla tua voci tue. et posui animam meam in manu tua; et audiui sermones tuos quos locutus es ad me. **N**unc igitur audi et tu vocem ancille tue; et ponam coram te buccellam panis ut comedens conualescas; et possis iter agere. **Q**ui rennuit. et ait. **N**on comedam. **C**oegerunt autem eum serui et mulier; et tandem audita voce eorum surrexit de terra; et sedit super lectum. **M**ulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo; et festinauit et occidit eum. **T**ollensque farinam miscuit eam et coxit azima; et posuit ante saul et ante seruos eius. **Q**ui cum comedissent surrexerunt et ambulauerunt per totam noctem illam.

CA. XXIX.

Congregata sunt ergo agmina philistinum vniuersa agmina in aphec. **S**ed et israel castrametatus est super fontem qui erat in israel. **E**t satrape quidam philistinum incedebant in centurijs et milibus; dauid autem et viri eius erant in nouissimo agmine cum achis. **D**ixeruntque principes philistinum ad achis. **Q**uid sibi volunt hebrei isti. **E**t ait achis ad principes philistinum. **N**unc quid ignoratis dauid qui fuit seruus saul regis israel et est apud me multis diebus vel annis. **E**t non inueni in eo quicquam ex die qua transfugit ad me; usque ad diem hanc. **T**racti sunt autem aduersus eum principes philistinum; et dixerunt ei. **R**evertatur vir et sedeat in loco suo in quo constituisti eum; et non descendat nobiscum in prelium; ne fiat nobis aduersarius cum preliari ceperimus. **Q**uomodo enim aliter poterit placare dominum suum; nisi in capitibus nostris. **N**one iste est dauid cui ca-

tabant in choris dicentes percussit saul in milibus suis; et dauid in decem milibus suis. **V**ocauit ergo achis dauid; et ait ei. **V**iuat dominus quia rectus es et bonus in conspectu meo; et exitus tuus et introitus tuus mecum est in castris. **E**t non inueni in te quicquam mali. ex die qua venisti ad me usque in diem hanc; sed satrapis non places. **R**evertere ergo et vade in pace; et non offendas oculos satraparum philistinum. **D**ixitque dauid ad achis. **Q**uid ei feci; et quid inuenisti in me seruo tuo a die qua fui in conspectu tuo usque in diem hanc. ut non veniam et pugnem contra inimicos domini mei regis. **R**espondens autem achis. locutus est ad dauid. **S**cio quia bonus es tu in oculis meis sic angelus dei; sed principes philistinorum dixerunt. **N**on ascendet nobiscum in prelium. **I**gitur consurge mane tu et serui domini tui qui venerunt tecum; et cum de nocte surrexeritis et cepit diluescere pergit. **S**urrexit itaque de nocte dauid ipse et viri eius; ut perciperent mane et reuerterentur in terram philistinum. **P**hilistinum autem ascenderunt in israel.

CA. XXX.

Unque venisset dauid et viri eius in ficelech die tertia; amalechite impetum fecerunt ex parte australi in ficelech; et percusserant ficelech et incenderunt eam igni. **E**t captiuas duxerunt mulieres ex ea a minimo usque ad magnam; et non interfecerunt quemquam; sed secum duxerunt et pergebant itinere suo. **C**um ergo venisset dauid et viri eius ad ciuitatem et inuenissent eam succensam igni et uxores suas et filios suos et filias ductas esse captiuas; leuauerunt dauid et populus qui erat cum eo voces suas; et plangerunt donec deficerent in eis lacrimae. **S**iquidem et due uxores dauid captiue ducte fuerant; achinoem israelites et abigail uxor nabal carmeli. **E**t tristatus est dauid valde. **V**olebat enim eum populus lapidare; quia amara erat anima vniuersiusque viri super filiis suis et filiabus. **C**onfortatus est autem dauid in domino deo suo; et ait ad abiatar sacerdotem filium achimelech. **A**pplica ad me ephod. **E**t applicauit abiatar ephod ad dauid; et consuluit dauid dominum dicens. **P**ersequar latrones hos et comprehendas eos an non. **D**ixitque ei dominus. **P**ersequere; absque dubio enim comprehendes eos; et excuties predam. **A**bijt

ergo dauid. ipse et sexcenti viri qui erant
 cū eo et venerūt vsq; ad torrentē besor: et las-
 siquidē subsisterēt. **P**ersecut⁹ ē autē dau id:
 ipse et quingenti viri cū eo: subsisterāt em-
 ducenti: qui lassī transire nō poterāt torren-
 tē besor. **E**t inueniēt virū egiptiū in agro:
 et adduxerūt eum ad dauid. **D**ederūtq; ei
 panē vt comederet et biberet aquā s; et frag-
 mē masse cariacaz et duas ligatas vepal-
 se. **Q**ui cū comedisset reūsus est spūs eius:
 et refocillatus est. **N**on enim comederat
 panem neq; biberat aquam tribus diebus
 et tribus noctib⁹. **D**ixit itaq; ei dauid **C**u-
 ias es tu vel vnde: et quo pergis? **Q**ui ait.
Puer egiptius ego sum: seruus viri ama-
 lechite. **D**ereliq̄t autē me dñs meus: q̄a eḡ
 tare cepi nudiuertic⁹. **S**i quidem nos erupi-
 m⁹ ad australe plagā cerethi et ostra iudā
 et ad meridiē caleph: et siclech succedim⁹
 igni. **D**ixitq; ei dauid. **P**otes me ducere
 ad istū cuneū? **Q**ui ait. **I**ura michi p deū:
 q̄ nō occidas me: et nō tradas me in man⁹
 dñi mei: et ego ducā te ad cuneū istū. **E**t
 iurauit ei dauid. **Q**ui cū duxisset eū: ecce il-
 li discūbebāt sup faciē vniūse tre. comeden-
 tes et bibentes et q̄si festū celebrātes diē. p
 cūcta p̄da et spolijs que ceperāt de fra phili-
 stijm: et de fra iuda. **E**t percussit eos dauid a
 vespā vsq; ad vespam alteri⁹ diei: et nō eua-
 sit ex eis quisq; n̄ tm̄ quingenti viri adole-
 scētes q̄ ascēderāt camelos et fugerāt. **E**ru-
 it ergo dauid oia que tulerāt amalechite:
 et duas vxōes suas eruit nec defuit quisq;
 a puo vsq; ad magnū tā de filijs q̄ de filia-
 bus et de spolijs: et quecūq; rapuerāt oia re-
 duxit dauid: et tulit vniūfos greges et armē-
 ta et mimauit añ faciē suā. **D**ixerūtq; **H**ec
 est p̄da dauid. **V**enit at̄ dauid ad ducētos
 viros qui lassī subsisterāt nec sequi poterāt
 dauid: et reficere eos iusserat in torrēte be-
 sor. **Q**ui egressi sūt obuiā dauid: et p̄plo qui
 erat cū eo. **A**ccedens autē dauid ad pplm: sa-
 lutauit eos pacifice. **R**ūdensq; ois vir pessī-
 m⁹ et iniqu⁹ de viris qui erāt cū dauid di-
 xit. **Q**uia nō venerūt nobiscū nō dabimus
 eis qc̄q; de p̄da quā erui⁹ s; sufficiat vni-
 cuiq; vxor sua et filij: quos cū acceperint: re-
 cedāt. **D**ixit autē dauid. **N**ō sic facietis fra-
 tres mi de his q̄ edidit nobis dñs et custodi-
 uit nos: et dedit latrūculos q̄ eruperat ad-
 uersū vos in man⁹ nr̄as: nec audiat vos qui

sc̄p sup smone hoc. **E**q̄ ei⁹ ps erit descēdentis
 ad plū et remanētis ad sarcinas: et similit̄ di-
 uident. **E**t fcm̄ est h̄ ex die illa et demceps o-
 stitūtū et p̄finitū et q̄si lex in isrl: vsq; in diē
 hāc. **V**enit ḡ dauid in siclech: et misit dona
 d̄ p̄da seniorib⁹ iuda p̄ximis suis dicēs **A**c-
 cipite b̄ndictiōem de p̄da hostiū dñi. **H**is q̄
 erāt in bethel: et q̄ in ramoth ad meridiē: et
 q̄ in gether: et q̄ in aroer: et q̄ in sephamot:
 et q̄ in esthama: et qui in rachel: et q̄ in vrbī-
 bus iherāeli: et qui in vrbīb⁹ ceni: et q̄ in ra-
 ma: et qui in lacu asan: et q̄ in athach: et q̄ in
 ebzon et reliq̄s qui erāt in his locis in q̄b⁹
 omorat⁹ ē dauid et viri ei⁹. **CA. XXXI.**

Philistijm autē pugnabāt adūsū isrl
 Et fugerūt viri isrl añ faciē phili-
 stijm: et ceciderūt in fecti in monte
 gelboe. **I**rruerūtq; philistijm in saul et in fi-
 lios eius: et percusserūt ionathā: et ammadab
 et melchisue filios saul: totūq; pondus plij
 vsū est i saul. **E**t osecuti sūt eū viri sagitta-
 rij: et vulnerat⁹ est vehementē a sagittarijs.
Dixitq; saul ad armigerū suū **E**uagia gla-
 diū tuū et mēfice me: ne forte veniāt meit-
 cūcisi isti et mēficiant me illudētes m̄. **E**t no-
 luit armiger ei⁹: fuerat em̄ nimio t̄ro re p̄-
 ritus. **A**rripuit itaq; saul gladiū suū: et irru-
 it sup eū. **N**ō cū vidisset armiger ei⁹ videli-
 cet q̄ mortu⁹ esset saul: irruit etiā ipse sup
 gladiū suū et mortu⁹ est cū eo. **M**ortu⁹ est
 autē saul et tres filij eius et armiger illius: et
 vniūsi viri ei⁹ in die illa parit. **V**identes at̄
 filij isrl q̄ erāt trās vallē et trans iordanen
 q̄ fugisset viri isrlite: et q̄ mortu⁹ esset saul
 et tres filij ei⁹: reliq̄rūt ciuitates suas et fu-
 gerūt. **V**enerūtq; philistijm: et habitauerūt ibi.
Factū est die altera venerūt philistij: vt ex-
 poliarēt in fectos: et inueniūt saul et tres fi-
 lios ei⁹ iacētes in mōte gelboe. **E**t perciderūt
 caput saul et expoliauerūt eū armis: et mise-
 rūt in t̄ram philistimoz p̄ circūitū: vt anū-
 ciarēt in t̄plo ydoloꝝ et in pplis. **E**t posuerūt
 arma ei⁹ in t̄plo astaroth: corp⁹ vero eius
 suspenderūt in muro bethsan. **N**ō cū vidisset
 hitatores iabes galaad qcūq; fecerāt phili-
 stijs saul: surrexerūt oēs viri fortissimi et āba-
 lauerūt tā nocte et tulerūt cadauā saul et cada-
 uerā filioꝝ ei⁹ d̄ muro bethsā. **V**enerūtq; vi-
 ri iabes galaad: et obusserūt ea igni et tulerūt
 ossa eoz et sepelierūt in nemore iabes et ie-
 iunauerūt septem diebus.

26

108